

MARTINS DUKURS – seškārtējs pasaules čempions!

Latvijas skeletonistu pavadišana Vankuverā // Foto: Artūrs Feists

Vistleras trasē Kanādā risinājās pasaules čempionāts skeletonā. Martins Dukurs kārtējo reizi apliecināja, ka viņš šobrīd ir labākais šī sporta veida pārstāvis pasaulē, izcīnot sesto pasaules čempiona titulu savā sportiskajā karjērā. Janvārī Martins Dukurs desmito reizi pēc kārtas tika kronēts par Eiropas čempionu. Martina brālis Tomass bija tuvu medaļai.

Martins Dukurs sasniedza gan jaunu trasas rekordu (51,91 sek.), gan jaunu starta rekordu (4,47). Četru braucienu summā latvieša rezultāts bija trīs minūtes un 28,11 sekundes. Tika apsteigti galvenie konkurenti: par 0,51 sekundi krievs Ņikita Tregubovs, par 0,88 sekundēm – korejiešis Sunbins Juns. Tomass Dukurs vēl

pirms pēdējā brauciena bija trešajā vietā, taču pēdējā braucienā šo pozīciju nespēja nosargāt un noslidēja uz piekto vietu, brālim zaudējot tieši vienu sekundi. Pēc sacensībām Martins atzina, ka jau sacensību sākumā noķēris pozitīvas sajūtas, kuŗas arī ļāvušas izcīnīt titulu.

Ši Martinam Dukuram bija sestā uzvara pasaules čempionātos. Pirms tam par pasaules čempionu viņš kļuva 2011., 2012., 2015., 2016. un 2017. gadā, bet 2013. gadā latvietis ieguva sudraba godalgu. Šosezon Martins Dukurs Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā ierindojās trešajā vietā, bet janvārī izcīnīja savu desmito Eiropas čempiona titulu.

9. martā Latvijas skeletona ko-

manda uzsāka ceļu mājup. Vankuveras lidostā viņiem patikamu pārsteigumu sagādāja vietējā latviešu kopiena, sirsnīgi atvadoties un novēlot sportistiem un treneriem labu mājupceļu.

Savukārt Rīgas lidostā Latvijas skeletona komandu sagaidīja viņu dzimtās pilsētas Siguldas pārstāvji ar Siguldas mēru Uģi Mitrevicu priekšgalā.

PBLA Kultūras fonda paziņojums

PBLA Kultūras fonda paspārnē izveidots Andra Ritmaņa piemiņas fonds radošai nākotnei.

Lai atbalstītu mūzikas un dzejas jaunradi, kā arī radošās personības, kuŗu darbs un personīgais piemērs veicina latviešu mūzikas un dzejas jaunradi, PBLA valde un PBLA Kultūras fonda padome izveidojusi ASV latviešu dzejnieka un sabiedriskā darbinieka **Andra Ritmaņa piemiņas fondu radošai nākotnei.**

Mūzikas jaunrade bija ļoti svarīgs mērķis Andrim Ritmanim. Viņa leģendārā dziesma “Manai tautai” ar meitas Brigitas Ritmanes-Džeimsones (*Jameson*) mūziku kļuva par latviešu likteņdziesmu Latvijas Atmodas laikā un turpina iedvesmot joprojām.

“Ir simtiem dziesmu ar Andra Ritmaņa vārdiem, un tās bijušas kā brīvības kliegzieni Latvijas tumšākajos brīžos, dodot tautai cerību uz brīvību un labākiem laikiem,” uzsver viņa meita Lolita Ritmane, kas sadarbojas ar PBLA šā fonda tapšanā.

Andris Ritmanis bija īstens Latvijas patriots, kas savu tautu mīlēja dziļi un spēcīgi. Tā guvusi radošu izpausmi viņa četrās grāmatās, kā arī četros mūziklos.

“Andris Ritmanis vienmēr atbalstīja radošās personības – dzejniekus, komponistus, skolotājus, kuŗi māca bērniem latviešu dziesmas un kultūru, dziedātājus, mūziķus,” teica PBLA KF priekšsēdis

Juris Ķeniņš. “Jaunizveidotais fonds viņa darbu turpinās.”

Sadarbojoties ar PBLA Kultūras fondu, Andra Ritmaņa balva tiks pasniegta reizi gadā vai ik pa diviem gadiem, PBLA Kultūras fonda komitejai kopīgi ar Ritmaņu ģimeni izvēloties gada laureātu. Balva dos iespēju vai nu pasūtīt jaunu skaņdarbu, dziesmu, dzejas krājumu u.c., pateikties laureātam par pašizveidotu darbu, tādējādi veicinot un populārizējot latviešu dziesmas un dzejas jaunradi.

Balvas apjomu, kas no gada gadā var būt mainīgs, noteiks PBLA KF komiteja. Līdzekļus fonda pamatkapitālam veido Andra Ritmaņa novēlējums, viņa ģimenes un vairāku pazīstamu ASV latviešu kultūras un sabiedrisko darbinieku ziedojumi. Pirmie divi balvas laureāti 2019. gadā – viens mūzikā, otrs dzejā – tiks paziņoti XV Latviešu dziesmu svētku laikā Toronto, Kanādā.

Pēc profesijas ārsts, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Andris Ritmanis bija aktīvs latviešu sabiedriskais darbinieks. Viņš rīkoja ASV Rietumkrasta dziesmu svētkus, vadot 2x2 nometnes un latviešu organizācijas ASV Rietumkrastā, bija producents Portlandes ansambļa “Dzintars” koncertturnejām visā pasaulē. Andris Ritmanis devās Mūžībā 2018. gada 17. augustā, Losandželosā, ASV.

PBLA Kultūras fonda padome

Krišjānis Kariņš tiekas ar Angelu Merkeli

“Mums jāturpina strādāt kopā – plecu pie pleca,” saka K. Kariņš, ejot zem viena lietussarga ar A. Merkeli. Preses konferencē Merkeles kundze atzina, ka šī bijusi pirmā reize, ka kāds viesis turējis viņai lietussargu.

Vairāk lasiet 3. lpp.

Michails
Barišņikovs
Vīnē un citas
ziņas
2. lpp.

Grāmata par
Andri Vītoļiņu
4. lpp.

Par korupcijas
“zirneklī” Rīgā
5. lpp.

Vai jūs zinājat
to, ko zina
Kārlis Streips?
6. lpp.

Par komponistu
Jāni Lūsēnu
7. un 9. lpp.

Par latviešu
sportistiem
agrāk un
tagad
10. un 12. lpp.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

13. MARTS TAUTUMEITAS

Brēmenes festivālā
"Women in (e)motion 2019"
Adrese: Findorffstraße 51,
28215 Bremen, Vācija
Festivālu "Women in (e)motion 2019" atklās grupa *Tautumeitas*, kas mēros tālu ceļu no Brēmenes partnerpilsētas Rīgas.

Tautumeitas sāka ar tradicionālās mūzikas dziedāšanu, mēģinot pietuvoties un atdarināt teicējas. Taču jo tuvāk gāja dziesmām, jo tuvāk dziesmas nāca, līdz kamēr šķita dabiski tās apvienot ar visu pārējo, ko šajā pasaulē bija dzirdējušas un sajutušas kā savu. Tagad tautasdziesmas tiek izspēlētas, izmantojot savas balsis un tembrāli piesaistošus instrumentus, skanējuma ietverot arī savus uzskatus par laiku, telpu un tautumeitas izjūtām tajos. Ar pilno festivāla programmu var iepazīties women-in-emotion.de

15. MARTS

Filma "Laika tilti" Minhenē, Baltijas filmu dienās

Adrese: *Gasteig München, Rosenheimer Straße 5, 81667 Munich, Germany*. Laiks: plkst. 18.30

"Baltijas filmu dienas Minhenē". Šogad no Latvijas būs filmas "Es esmu šeit", "Sapņu komanda 1935" ar režisora Aigara Graubas ciemošanos un "Svingeri". Visas filmas varēs baudīt istā kino kvalitātē *Gasteig* zālē.

15. MARTS

Filmas "Klases salidojums" pirmizrāde Galvejā

Adrese: *IMC CINEMA CITY LIMITS, ORAN MORE, Oranmore Business Park, Co. Galway, H91 X6RY, Īrija*. Laiks: plkst. 20

Režisors: Andrejs Ēķis. Lomās: Ainārs Ančevskis, Imants Strads, Juris Kaukulis, Elīna Vāne, Ieva Puķe, Mārtiņš Egliens, Mārtiņš Meiers.

Vecuma ierobežojums: 16+
Filmas garums: 1h 37 min.
Filma latviešu valodā ar subtītriem angļu valodā.
Viņu draudzība ir izturējusi laika pārbaudi, un tagad, 25 gadus pēc skolas absolvēšanas, viņi saņem ielūgumu doties uz klases

salidojumu. Viens no viņiem ir no dzīves un hemoroīda noguris ģimenes galva, otrs ir mežonīgs rokeris ar kaislīgām pielūdzējām katra koncerta aizkulisēs, trešo tikko pametusi sieva. Viņu tikšanās – tās ir jaukas atmiņas, veču vēlme palīdzēt viens otram, bet galvenais – tā ir neprātīga ballīte, kur viņus gaida trakas lietas.

16. MARTS

Izglītojoši praktisks seminārs Diasporas skolotājiem un brīvprātīgajiem Pīterboro, Lielbritānijā

Pīterboro Latviešu biedrība sadarbībā ar Pīterboro Latviešu skoliņu "Pūcītes akadēmija" un Latvijas PPII "Lasīte" aicina visus interesentus apmeklēt Izglītojoši praktisku semināru Diasporas skolotājiem un brīvprātīgajiem 16.03.2019, kas ļaus labāk izprast skolotāju bērnu attiecības, mācību nodarbību uzbūvi un to praktiskumu.

Aicinām apmeklēt visus interesentus – brīvprātīgos, skolotājus, vecākus, draugus.

16. MARTS

Krāsu pikniks Grācā, Austrijā

- Caur kustību, līniju, krāsu, skaņu - iekrāsosim pavasari
- Baudīsim kolektīvās radīšanas prieku
- Ikviens ir mākslinieks, varbūt tikai sev vēl nezināms

To aicinām sevi atklāt Intuītiīvās glezniecības darbnīcā, sestdien, 16. martā, plkst. 14.00, (vieta tiks precizēta)

Programmā:
dinamiski grafiskā iesildīšanās joga,
krāsu - skaņu radniecība,
mūzika, līga, vīns, radoša sabiedrība.
Cotigata iepriekšēja pieteikšanās: līdz 06.03.19, zvanot Aijai, tel. 0690995820
Dalības maksa 10 eiro, bērniem ieeja brīva

16. MARTS

Filma "Es esmu šeit" Minhenē, Baltijas filmu dienās

Adrese: *Gasteig München, Rosenheimer Straße 5, 81667 Munich, Germany*. Laiks: plkst. 16
Šogad pirmo reizi notiek īpašs pasākums "Baltijas filmu dienas

Minhenē". Šogad no Latvijas būs filmas "Es esmu šeit", "Sapņu komanda 1935" ar režisora Aigara Graubas ciemošanos un "Svingeri". Visas filmas varēs baudīt istā kino kvalitātē *Gasteig* zālē.

16. MARTS

Brodskis / Barišņikovs Vīnē, Austrijā

Adrese: *MuseumsQuartier - Halle E (Museumsplatz 1 Vīne, Austrija)* Laiks: plkst. 19.30

Nobela prēmijas laureātu dzejnieku Josifu Brodski un leģendāro mākslas personību Mihailu Barišņikovu saistīja cieša draudzība, kas ilga 22 gadus līdz pat Brodskā nāvei 1996. gadā. Abi atkal satiekas uz skatuves režisora Alvja Hermaņa iestudējumā. Šajā īpašajā teatrālajā piedzīvojumā Barišņikovs interpretē Brodskā dzeju. Hermanis un Barišņikovs aizved skatītājus iedomātā pasaulē, ļaujot līdzpārdzīvot Brodskā sarežģīto, lirisko un iedarbīgo vārdu spēli. Dzejai skatot dzejnieka dzimtajā valodā, iestudējums BRODSKIS/BARIŠŅIKOVS ar tekstu un kustību atklāj dzejnieka pasauli.

Aktieris – Mihails Barišņikovs
Režisors – Alvis Hermanis
Scenografe – Kristīne Jurjāne
Gaismu mākslinieks – Gļebs Fiļštinskis

17. MARTS

Mariss Jansons un Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks Vīnē, Austrijā

Adrese: *Musikvereinsplatz 1, 1010 Wien, Austrija*. Laiks: plkst. 17.30

LCM amatierteātra studija „Eziši“
aicina jaunus dalībniekus!
2019. gada 16. martā plkst. 14:00 LCM aulā
Ja esi radošs, atraktīvs, tevi interesē teātris un tu vēlies izmēģināt savus spēkus uz skatuves – mīļi gaidīsim mūsu pulkā!
„Ezišu“ vadītāja un režisore
Laura Ritenberga-Kinder

19. MARTS

Pases un personas apliecības noformēšana Belfāstā, Ziemeļīrijā

2019. gada 19. – 21. martā notiks izbraukums ar mobilo pasu darbstaciju uz Belfāstu (Ziemeļīrija).

N.B. Derīgs personu apliecināšanas dokuments ir nepieciešams, lai pieteiktos "settled status". Šo imigrācijas statusu būs jāiegūst ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kurš pēc *Brexit* vēlēšies turpināt dzīvot Apvienotajā Karalistē.

Pases un/vai ID kartes noformēšana izziņotajā izbraukumā iespējama tikai pēc iepriekšēja pieraksta, nosūtot uz vēstniecības konsulārās nodaļas e-pastu consulate.uk@mfa.gov.lv šādu informāciju:

- Vārds, uzvārds, personas kods personām, kuŗām nepieciešama jauna pase/ID karte;
- Tālruņa numurs;
- Iemesls, kādēļ nepieciešama jauna pase/ID karte (piem., beidzies derīguma termiņš, zudis dokuments, pirmā pase/ID karte, pēc personvārda maiņas);
- Pievienojiet norādi "Belfāsta".

Izbraukumā pieteikumi tiek pieņemti tikai no personām, kas jau ir reģistrētas Latvijas pilsonībā.

Personām, kuŗas vēlas mainīt personu apliecināšanas dokumentus saistībā uz vārda vai uzvārda maiņu, iepriekš ir jāveic ziņu aktualizācija Iedzīvotāju reģistrā, nosūtot uz Konsulāro nodaļu vietnē www.mfa.gov.lv minētos dokumentus. Vēršam uzmanību, ka pēc vārda vai uzvārda maiņas Iedzīvotāju reģistrā personu apliecināšanas dokuments ar iepriekšējo vārdu vai uzvārdu kļūst nederīgs.

Informācija par nepieciešamajiem dokumentiem un pakalpojumu samaksu pieejama vēstniecības mājaslapas sadaļā Pases/Personas apliecināšanas (eID kartes): www.mfa.gov.lv

Par pases pieteikuma noformēšanu ārpus Londonas, izmantojot mobilo pasu darbstaciju, tiek iekasēta papildu samaksa EUR 15.

Informācija par plānotajiem izbraukumiem ar mobilajām pasu darbstacijām ārpus Londonas tiek publicēta vēstniecības mājaslapā. Izbraukumi ar mobilajām pasu darbstacijām ārpus Londonas, kad tiek atvērts pieraksts apmeklējuma laika rezervēšanai. Ja vēlaties saņemt informāciju par gaidāmajiem izbraukumiem savā e-pastā, tad pierakstieties konsulārajām ziņām.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Krišjānis Kariņš tiekas ar Angelu Merkeli

Šobrīd, kad Eiropas Savienību (ES) gatavojas pamest viena no lielākajām dalībvalstīm, svarīgāk nekā jebkad iepriekš ir stiprināt Eiropas pamata vērtības un visām 27 dalībvalstīm runāt vienotā balsī, tā pirmdien pēc tikšanās ar Latvijas Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu (JV) norādīja Vācijas kancele Angela Merkele.

Merkele ar Kariņu Berlīnē pārrunājuši turpmāko Latvijas un Vācijas sadarbību ekonomikas un drošības jautājumos, kā arī jautājumus, kas saistīti ar izaicinājumiem, ar ko saskaras ES. Abi bija vienprātīgi, ka ES lielākais apdraudējums ir Krievija, kas ar propagandas un dezinformācijas instrumentiem cenšas vājināt ES.

"Krievija atrodas blakus Latvijai, un tas ir ļoti sensitīvs jautājums, mēs redzam, cik neprognozējama šī valsts ir, mēs redzam, ko tā ir izdarījusi Ukrainā. Mēs runājam par dezinformāciju, ko šī valsts izplata caur saviem valstspiederīgajiem, kas dzīvo Latvijā un arī Vācijā. Mums kopīgiem spēkiem ir jāstājas šim apdraudējumam pretī," atzina Merkele.

Kariņš norādīja, ka Latvija un Vācija ir stratēģiskie partneri Eiropas Savienībā un NATO, tāpēc ir svarīgi vēl vairāk stiprināt šīs attiecības un kopīgi domāt par to, kā veidot vienotas un politiski stabilas Eiropas nākotni.

"Mums ir jāturpina strādāt kopā – plecu pie pleca, lai stiprinātu Eiropas vērtības. Šajā brīdī sevišķi svarīgi mums visiem ir runāt vienā valodā. Mums apkārt ir daudz apdraudējumu, piemēram, Krievija, kas nemitīgi cenšas graut Eiropu un mūsu vērtības. Mums ir jābūt spēcīgiem un vienotiem, visi par vienu, viens par visiem," pauž Kariņš.

Premjers vizītē Vācijā piedalījās arī pasākumā par globālās finanču sistēmas drošību, kuras laikā klātesošos iepazīstināja ar savu redzējumu par nepieciešamajām pārmaiņām Eiropas banku sistēmā.

***

Pirmā LTF manifestācija

Pirms 30 gadiem Komjaunatnes krastmalā, kā toreiz sauca 11. novembra krastmalu Rīgā, notika pirmā lielā Latvijas Tautas frontes rīkotā manifestācija, kas Daugavmalā pulcēja ap 250 000 dalībnieku. Mitiņš oficiāli tika rīkots "par demokratizāciju un atklātumu

Lozungi Daugavmalas mitiņā

Latvijā", kā arī, lai protestētu pret tiem spēkiem, kas pretojas Mičaila Gorbačova "pārbūvei".

Latvijas gadījumā šos spēkus personificēja Interfronte un tās sabiedrotie Latvijas kompartijas promaskaviskajā spārnā. Ļaužu noskaņojumu puda gan sarkanbalt-sarkano karogu klātbūtne, gan tas, ka līdzās tādiem lozungiem kā "Tautas kontroli pār partiju!" vai "Nost ar uzbrukumiem M. Gorbačova politikai!", "Nosargāt vārda un preses brīvību!" bija arī "Mātes valodu tēvu zeme!", "Nepieļausim 1959. gada notikumu atkārtanos!", "Ne soli atpakaļ!", "Anulēt Molotova-Ribentropa paktu!". Atklāti par neatkarības atjaunošanu vēl runāt nevarēja, un Daugavmalā toreiz notiekošais bija lieliska ilustrācija tā laika sarežģītajai politiskajai spēlei, kad, no vienas puses, vēl nācās ievērot padomju sistēmas noteikumus, bet, no otras puses, pamazām šo sistēmu drupināt.

***

Lietuva svin Neatkarības atjaunošanas dienu

Lietuva 10. martā svin Valsts atjaunošanas dienu – 101. gadskārtu, kopš pieņemts akts par neatkarības atjaunošanu, proklamējot Lietuvas Republiku. 1918. gada 16. februārī Lietuvas nacionālās atmodas tēva Jona Basanaviča vadītā Lietuvas Padome Viļņā parakstīja dokumentu, kuŗā pasludināja, ka Lietuva atjauno neatkarību, uz demokrātiskiem pamatiem balstītu valsti ar galvaspilsētu Viļņā un norobežojas no visām valstiskajām saitēm, kādas tai jebkad bijušas ar citām tautām.

Šai dienā Lietuva piemin arī 70. gadskārtu, kopš Lietuvas nacionālo partizānu vadība padomju okupācijas apstākļos pieņēma Lietuvas Brīvības cīņu kustības padomes deklarāciju, pasludinot, ka Lietuva ir demokrātiska republika, kuŗā suverēnā vara pieder Lietuvas tautai, un aicinot visus lietuviešus gan dzimtenē, gan ārpus tās robežām iesaistīties centienos atjaunot Lietuvas neatkarību.

Rīta agrumā Lietuvas valsts vadītāji Viļņas Rasu kapsētā godināja Neatkarības akta parakstītāju piemiņu. Viļņas televīzijas tornī tika uzvilkti milzīgs Lietuvas karogs, bet galvaspilsētas Katedrāles laukumā sākās jau par tradīciju kļuvašais jauniešu gājiens "Pa valstiskuma ceļu". Tieši pusdienlaikā Simona Daukanta laukumā pie prezidenta pils tika svinīgi uzvilkti visu triju Baltijas valstu karogi. Viļņas katedrālē notika Valsts atjaunošanas dienai veltīta mise. Svinīgs atceres pasākums paredzēts arī pie Viļņas Signatoru nama, kur pirms 100 gadiem tika parakstīts Lietuvas Neatkarības akts. Pievakarē Viļņas Ģedimīna prospektā tika aizkurti 70 brīvības uguns-kuri, pieminot Brīvības cīņu kustības padomes deklarācijas septiņdesmitgadi.

***

Valsts prezidents atklāj skolu programmu "Dzīvei gatavs"

"Šodien mūsdienu mainīgajā pasaulē izglītības uzdevums ir ne tikai sniegt zināšanas, bet arī attīstīt prasmes un veidot katru cilvēka personību. Personību, kas ir brīva un patstāvīga savos spriešanos un izvēlēs, jo tieši šādas personības veido stipru valsti un mūsdienu un demokrātisku sabiedrību," programmas atklāšanas sarīkojumā uzsvēra Valsts prezidents un akcijas "Iespējamā misija" patrons Raimonds Vējonis.

Valsts prezidents atzīmēja, ka, lai notiktu pārmaiņas, svarīgs ir kopdarbs un sadarbība starp izglītības iestādēm, pašvaldībām, ministriju un dažādu nozaru pārstāvjiem. Skolu programma "Dzīvei gatavs" ir lielisks piemērs šādai sadarbībai un būs liels atbalsts gan skolotājiem, gan skolēniem dažādu mācību priekšmetu apgūvē. Sarīkojuma laikā Valsts prezidents pateicās programmas atbalstītājiem – pirmajiem uzņēmumiem un nozaru pārstāvjiem, kas 5. martā Rīgas pili parakstīja sadarbības memorandu par iesaistīšanos šajā iniciatīvā, lai dalītos ar savām zināšanām un prasmēm, un iepazīstinātu skolēnus ar konkrētām profesijām. Savukārt uzrunājot skolēnus, Valsts prezidents novēlēja sasniegt katram savus izvirzītos mērķus. "Organizējiet savu ikdienas un skolas dzīvi tā, lai viss, ko jūs darītu, būtu vērst uz jūsu attīstību. Lai kļūstot pieaugušiem, jūs būtu gudri, zinoši, izglītoti cilvēki, kas turpmāk veidos mūsu valsti, jo ne tikai jums pašiem, bet arī visai Latvijai ir vajadzīgi iedvesmojoši veiksmes stāsti. Lai mums visiem kopā izdodas veidot Latviju par zemi, ar kuru lepoties, kuru sargāt un godāt!" uzsvēra Raimonds Vējonis.

***

Saeimā iesniedz šī gada "technisko budžetu"

Finanču ministrs Jānis Reirs (*Jauņa Vienotība*) 8. martā tradicionālajā portfeli no Finanču ministrijas uz Saeimu aiznesa šī gada budžetu, ko valdība sauc par tehnisko budžetu un jaunas iniciatīvas sola izskatīt vien no nākamā gada.

Bijušā finanču ministra Roberta Zīles personīgais darba portfelis, ko viņš nešanai uz Saeimu atvēlēja 1998. gadā. Šogad tas tika nests 22. reizi

Kopā ar valsts budžeta likumu izskatīšanai parlamentā nodoti vēl 14 likumprojekti. Saeimas Budžeta un finanču (nodokļu) komisijas priekšsēdis Mārtiņš Bondars (*Atīstībai/Par!*) žurnālistiem atzina, ka deputātu pienākums ir šā gada valsts budžetu pieņemt iespējami ātrāk. Līdz ar to arī Saeimas par budžetu atbildīgā komisija apņēmusies 18. un 19. martā strādāt visu dienu ar nelielām pauzēm. Vienlaikus Bondars puda gandarījumu, ka šā gada budžetā atbilstīgi papildu līdzekļi veselības aprūpei, aizsardzības jomai, kā arī finanču uzraudzības sektora sakārtošanai.

***

Gada vēsturnieks 2018 – Uldis Neiburgs

Balvu "Gada vēsturnieks Latvijā 2018" ieguvis vēsturnieks Uldis Neiburgs, informē Vēstures izpētes un popularizēšanas biedrība. Balvas ieguvējs tika noskaidrots sabiedriskā aptaujā, kuŗu biedrība organizē jau astoto gadu. Vairākums aptaujas dalībnieku ir novērtējuši vēsturnieka Ulda Neiburga devumu vairāku gadu garumā, strādājot pie līdz šim mazāk zināmu Otrā pasaules kara notikumu Latvijā pētniecības. Daudzi no šiem tematiem ir pretrunīgi, aktuāli un neērti vēl šodien. Tas rezultējies vairākās sabiedrībā populārās grāmatās, piemēram, "Dievs, Tava zeme deg!": "Latvijas Otrā pasaules kara stāsti" un tās turpinājumā "Grēka un ienaida liesmas! Latvijas Otrā pasaules kara stāsti", kas iznāca šī gada sākumā.

Uldis Neiburgs

Pētnieka interešu lokā ir arī dzīvan mazāk zināmas, bet nepelnīti noklusētas temas – Latvijas pretošanās kustības darbība un Salaspils nometne. Atzinīgi vērtētas pētnieka atsauce runāt par sabiedrībā neērtiem jautājumiem plašsaziņas līdzekļos, tai skaitā krievu medijos, tā veicinot diskusiju par padomju okupācijas gados radītiem stereotipiem plašāk auditorijā. "Patīkami klausīties un lasīt intervijas ar Uldi Neiburgu. Lai runātu par jutīgajām Otrā pasaules kara temām, ir nepieciešama drosmē, skaidrs prāts un pacietība," tā kāds no aptaujas dalībniekiem.

***

Oskara Kalpaka bataljona 100 gadu dibināšanas atcere

Detroitas latviešu informācijas biļetena *Vēstis* arhīvos atrodas informācija par pulkveža Oskara Kalpaka un kalpakiešu atcerēm De-

troitā, sākot ar pašu pirmo, kas notika 1952. gadā: Kalpaka dievkalpojums 2. martā, pēc tam koncerts – Herta Lūse un Ingus Nāruns. Riko LAD (Latviešu apvienība Detroitā) un Sv. Pāvila draudze *Salem* baznīcā. Referāts – Felikss Lūkins.

67 gadus Detroitas latvieši ir neatlaidīgi turpinājuši godināt mūsu tautas varoni Oskaru Kalpaku, līdz pat šī gada 23. februārim. Kalpaka simtgades ballē bija iecerēts sasniegt 100 dalībnieku skaitu. Gandrīz jau bija! Uz Studensu korporāciju un Korporāciju kopas Detroitā laipno ielūgumu atsaucās 97 viesi. Starp tiem bija daudz jauniešu, kam pirmo reizi bija iespēja iet polonēzē un dzirdēt par Oskaru Kalpaku nozīmi Latvijas brīvības cīņās. Toms Trautmanis angļu valodā uzrunāja klātesošos ar labi sagatavotu vēsturisku pārskatu par Kalpaka dzīvi un nāvi, lai arī mūsu tautiešu latviski nerunājošās otrās puses labāk saprastu, kāpēc mēs pieminam izcilo kaŗavadoņi vēl arī pēc 100 gadiem.

***

Latvijas delegācija Londonas grāmatu tirgū

Laikā no 12. līdz 14. martam norisinājās Londonas grāmatu tirgus (*The London Book Fair*), kuŗā sesto gadu pēc kārtas ar nacionālo stendu tika pārstāvēta arī Latvijas literatūras nozare. Latvijas delegāciju Londonā veidoja pārstāvji no platformas *Latvian Literature*, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA), izdevniecībām "Jaņa Rozes apgāds", "Pētergailis" un "Lielis un mazs", kā arī tipografijām "Dardedze", Jelgavas tipogrāfija un "Veiters". Latvijas programma Lielbritānijā tika atklāta

11. martā ar pieņemšanu Daugavas Vanagu fonda kultūras centrā. 12. martā notika seminārs "Uzlecošās zvaigznes: bērnu autori un ilustratori no Baltijas", kuŗā piedalījās starptautiski atzītā grāmatu ilustratore Elina Brasliņa. 13. martā notika seminārs "Sievietes izdevējdarbībā: viedokļi no Baltijas un Lielbritānijas", kuŗā piedalījās izdevniecības "Zvaigznes ABC" vadītāja Vija Kilbloka. 14. martā tika organizēts seminārs "Literatūra tulkojumā: Baltijas grāmatas Lielbritānijā". Seminārā diskutēja Lielbritānijas izdevēji, kas izdevuši Baltijas literatūras tulkojumus angļu valodā.

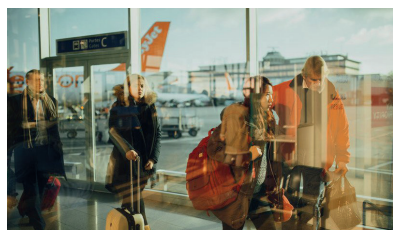
(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

426 remigrantu lēmums, emocijas balstīts

Remigrācijas konsultanti strādā jau gadu – kopš pagājušā gada 1. marta un ar viņu palīdzību mājās pārbraukuši 426 cilvēki jeb 173 ģimenes. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) Reģionālās politikas departamenta vadītājs Raivis Bremšmits secina – cilvēku lēmums atgriezties visbiežāk ir emocionāls, nevis finanču iespējās balstīts. Remigranti ir gatavi atteikties no sapņu algas, lai būtu kopā ar tuviņkiem dzimtenē, un bērni skolā runātu latviešu valodā.

Katrā Latvijas novadā strādā pa vienam konsultantam. Pētot statistiku, redzams, ka Rīgas reģions remigrantiem ir populārākais, bet tas nav pārsteigums, jo tas ir arī lielākais. Tad seko Latgale un Kurzeme. Latgale pat nedaudz priekšā, uzsvēr Bremšmits, norādot – iespējams, pateicoties koordinātoram. “Rezultāts tiešām ir labs, lai gan tieši par Latgali bijām vis skeptiskākie.

Tur vidējā alga ir 500 – 600 eiro bruto, kamēr Rīgā 1000. Tas vēlreiz apliecina – kad atgriežas ģimenes, galvenā motivācija ir izglītība, ekonomiskos ieguvumus cilvēki ir gatavi nedaudz upurēt.”

***

Lemberga lieta “sakustējusies”

Prokuratūra 7. martā tiesas debatēs lūdza Lembergam piemērot astoņus gadus ilgu brīvības atņemšanu ar mantas konfiskāciju, kā arī naudas sodu 150 minimālo mēnešalgu jeb 64 500 eiro apmērā, pastāstīja lietas prokurors. Lembergu prokuratūra apsūdz par kukuļņemšanu sevišķi lielos apmēros, par noziedzīgi iegūtu finanču līdzekļu un citas mantas legalizēšanu, par dienesta viltojumumu, par piedalīšanos mantiskos darījumos, kuŗi viņam saistībā ar dienesta stāvokli bijuši aizliegti, kā arī par ļaunprātīgu dienesta stāvokļa izmantošanu un citiem noziedzīgiem. Lietā apsūdzēts arī Lemberga dēls Anrijs Lembergs un Lemberga biznesa partneris Ansis Sormulis. Anrijam Lembergam prokuratūra lūdz piemērot brīvības atņemšanu uz pieciem gadiem un sešiem mēnešiem, konfiscējot mantu, savukārt Lemberga biznesa partnerim Sormulim – brīvības atņemšanu uz septiņiem gadiem un mantas konfiskāciju, norāda smagos noziegumus apsūdzētā un no pienākumiem atstādinātā Ventspils mēra Aivara Lemberga (*Latvijai un Ventspilij*) lietas prokurors Juris Juriss. Visi trīs apsūdzētie norādījuši, ka nesaprot un neatzīst viņiem celtās apsūdzības.

***

Latvijas Simtgadei veltīts koncerts Hamburgā

Elbas filharmonijā Hamburgā Valsts akadēmiskais koris *Latvija* un tā mākslinieciskais vadītājs

Māris Sirmis kopā ar Elbas filharmonijas goda ērgelnieci Ivetu Apkalnu sniedza Latvijas valsts Simtgadei veltītu koncertu, kuŗu apmeklēja arī Vācijas un Latvijas prezidenti un kultūras ministre Dace Melbārde, kā arī liela latviešu klausītāju grupa no dažādām Latvijas pilsētām.

Vienlaikus ar VAK *Latvija* viesošanās Hamburgā koncertēja arī Latvijas Radio koŗa diriģents Sigvards Kļava, kuŗš divas nedēļas bija strādājis ar Ziemeļvācijas Radio kori, lai sagatavotu koncertprogrammu “Himnas un lūgšanas” ar G. Sviridova un baltiešu komponistu V. Barkauska, A. Perta, Ē. Ešenvalda un P. Vaska mūziku, kas izskanēja trīs dienvamos. Koncertā Lineburgas Svētā Jāņa baznīcā bija klāt gan Gunda Vaivode, gan Pēteris Vasks.

***

Nākusi klajā grāmata par trimdas latviešu mūziku Andri Vitolīņu

Klajā nākusi kultūrvēsturiska grāmata par talantīgo trimdas mūziķi no Zviedrijas Andri Vitolīņu, kuŗš daudzreiz palicis spilgtā atmiņā no viņa rīkotajiem burvīgajiem “Jaunatnes rītiem” Eiropas latviešu Dziesmu svētkos no 1964. līdz 1989. gadam, kā arī leģendārajās Pasaulē latviešu Dziesmu dienās Gotlandē (1979) un Mīnsterē (1984; 1987). Grāmatā “Andris Vitolīņš rakstīja un citi rakstīja” lasāmi arī plaši apraksti par ELJA (Eiropas Latviešu jaunatnes apvienību) un KLJS (Komiteju Latviešu jaunatnes sadarbībai) Zviedrijā, kur Andris Vitolīņš bija ļoti aktīvs (KLJS svarīga loma toreiz bija arī Latvijas pašreizējā Ministru prezidenta tēvam Uldim Kariņam).

Grāmatu “Andris Vitolīņš rakstīja un citi rakstīja” visizdevīgāk var nopirkt Okupācijas mūzeja grāmatu galdā Rīgā, Raiņa bulvārī 7. Citur grāmatu par Andri Vitolīņu pagaidām var iegādāties vienīgi grāmatveikalu “Globuss” tīklā Rīgā un Latvijā.

***

Māksliniece Linda Riņķe kā Sprīdītis

Spānijā dzīvojošās mākslinieces Lindas Riņķes un Šķieneru ciema iedzīvotāju kopdarbs – ar mozaiku izlikta pieturu – saņēmis balvas “Kilograms kultūras 2018” godalgu nominācijā “Kultūrvietā”. Tā bija labākā dāvana Lindai dzimšanas dienā un reizē liels prieks un

pagodinājums visiem, kas betona pieturu pārvērta mākslas darbā.

Linda Riņķe ar vīru Serhio lido uz Spāniju, kur patlaban mīt. Linda pati sevi sauc par Sprīdīti, pasaules apceļotāju. “Pēdējā laikā, kad mani piesaka, saka ceļotāja, rakstniece un māksliniece. Un tas ir, jā, mans sapnis. Viss ir sasniegts. Es pati 2012. gadā aizlaidu no Latvijas, nokļuva Jaunzēlandē, kur iepazinās ar Serhio, un nu mēs mītam starp Spāniju un Latviju, jo mēs mājās braucam ļoti bieži,” stāsta māksliniece. Un kāpēc Linda aizbrauca? “Tas nav nekāds apvainojums Latvijai, vienkārši bija sajūta, ka es neesmu īsti laimīga tajā vietā, kur es esmu. Centos dzīvot to pareizo dzīvi – vidusskola, augstskola, labs darbs, dzīvoklis. Un man jau tas viss arī bija, bet es emocionāli nejutos labi. Līdz es pateicu – piedodiet, man jādodas. Un kā Sprīdīte devos pasaulē...” stāsta Linda.

Lindas vīrs Serhio stāsta, ka abi satikušies Jaunzēlandē, kur viņš bija dārznieks mājā, kur Linda dzīvoja. Sieva piebilst – tas bija kā romantiskajās filmās! Runājot par iespējamo atgriešanos mājās, Latvijā, Linda LTV raidījumā “Aculiecinieks” stāstīja: “Mums ir dažādi scēnāriji. Viens scēnārijs ir Spānija, kur sapņojam audzēt vīnogulājus, cits scēnārijs – Latvija. Bet Serhio ir biologs, kuŗš pagaidām nemāk latviešu valodu. Ja kāds var piedāvāt biologam darbu, mēs jau rīt braucam šurp!” stāsta Linda.

***

Kultūras dienā Īrijā iepazīstina ar Latviju

Latvijas vēstnieks Īrijā Jānis Silis un padomniece Edīte Medne piedalījās Wicklow Educate Together skolas rīkotajā Kultūras dienā, kurā vairāk nekā 20 tautību bērniem bija iespēja klātesošos iepazīstināt ar savu valsti un tradīcijām.

Vēstnieks J. Silis, Kristofers, Kelvins, padomniece E. Medne, Ralfs // Foto: Latvijas vēstniecība Īrijā

Latviju pārstāvēja trīs aktīvi un zinoši puīši – Kelvins, Kristofers un Ralfs, kuŗi bija sagatavojuši informatīvos plakātus par Latviju, kā arī kopīgi ar mammām sarūpējuši latviskos cienastus, ko piedāvāja nogaršošanai sarīkojuma viesiem. Zēni pastāstīja par skolu, par saviem vaļaspriekiem, kā arī intervēja vēstniecības pārstāvjus, uzdodot jautājumus par Latviju.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. 8. martā vēstnieks Kārlis Eichenbaums tikās ar jauno Latvijas goda konsulu Dienvidontārio Kārli Kristiānu Vasarāju. Vēstnieks novēlēja sekmiņu darbu, stiprinot Latvijas un Kanadas draudzīgās attiecības, aicinot pievērsties ekonomiskās sadarbības padziļināšanai un cieši sadarboties ar latviešu kopienu Toronto, Hamiltonā un citur Dienvidontārio.

DĀNIJA. Latvijas vēstniecība Dānijā sadarbībā ar Kopenhāģenas kinoteātri *Husetts Biograf* demonstrēja Latvijas Simtgades filmu “Mērijas ceļojums”. Filmas seansu apmeklēja aptuveni 50 viesi, tai skaitā vēstniecības aicinātie diplomātiskā korpusa pārstāvji, latviešu diaspora Dānijā un citi interesenti. Filmas izrādē piedalījās un, atbildot uz skatītāju jautājumiem, dziļāku izpratni par filmu palīdzēja veidot producete Elvīta Ruka.

SPĀNIJA. Vēstniecība sadarbībā ar Spānijas diplomātijas akadēmiju (*Academia de la Diplomacia*) rīkoja latviešu māksliniecei Džemmai Skulmei veltītu vakaru ar mākslas zinātnieces Ingas Šteimanes piedalīšanos. I. Šteimane prezentēja mākslinieces personību un nozīmi Latvijas mākslā. Klātesošajos īpašu interesi izraisīja viņas gleznu cikls, kas veltīts Spānijas tematikai (*Velaskesa ietekme*), kuŗas nosaukums ir “Dialogi”. Džemma Skulme savos 93 gados turpina radīt mākslas darbus un piedalās sabiedriskajos notikumos. Šogad Džemma Skulme saņēma Purviša balvu par mūža ieguldījumu mākslā.

VĀCIJA. Latvijas vēstniecībā Berlīnē viesojās Latvijas Nacionālo bruņoto spēku un Vācijas Bundesvēra kaŗavīri, kuŗiem Vācijas puses organizētajā ikgadējā Iekšējās vadības semināra ietvaros bija iespēja iepazīties ar vēstniecības daudzpusīgo darbu un uzdevumiem. Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa savā uzrunā iepazīstināja abu bruņoto spēku virsniekus un instruktorus ar Latvijas Vācijas divpusējo attiecību aktuālitātēm un vēstniecības darba virzieniem. Vēstniece uzsvēra aizsardzības un drošības politikas nozīmīgumu starpvalstu attiecībās. Savukārt Latvijas aizsardzības atašejs Vācijā pulkvedis Edgars Einīks sarīkojuma dalībniekiem sniedza ieskatu savos amata pienākumos un informēja par aizsardzības jomas aktuālitātēm.

ČECHIJA. Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās Solveiga Silkalna apmeklēja Čechiju, lai konsultētos par aktuālajiem Eiropas Savienības jautājumiem, tostarp par ES daudzgadu budžetu 2021. – 2027. gadam.

Skolēnu vecāki apstiprināja, ka mājās runā tikai latviski, tāpēc arī bērniem ir labas latviešu valodas zināšanas. Skolā kopumā mācās 12 Latvijas skolēni. Pasākumā piedalījās arī Vienlīdzības, imigrācijas un integrācijas ministrs *David Stanton*, kuŗš uzvēra šādu sarīkojumu nozīmi nacionālās identitātes saglabāšanā.

***

Kora *Latvija* diriģents Kanadas debijas tūrē

Janvāra vidū Kanadas latviešiem bija iespēja satikties ar Latvijas virsdiriģentu un Valsts Akadēmiskā koŗa māksliniecisko vadītāju Māri Sirmo, kuŗš atlidoja uz Toronto no Rīgas diriģēt Jāņa Kalniņa vijolkoncertu kopā ar vijolnieci Lauru Zariņu un mūziķiem no Kanadas Nacionālās operas orķestra.

Vijolkoncerts ir daļa no Toronto Latviešu koncertapvienības vadītā projekta jauns *Centrediscs* ieraksts, kuŗā skanēs arī Imanta Ramiņa Ārija klavierēm un vijolei, ar solistiem Lauru Zariņu un Artūru Ozoliņu, un Tāļivalda Ķeniņa *Klavierkoncerts* stīgu orķestrim un sitamiem instrumentiem, kas ir ieraksts no Kanadas nacionālā radio arhīviem. Ieraksts notika slavenajā *Glenn Gould* studijā, iecienītā Kanadas producenta Dāvida Jēģera vadībā. Ierakstu prezentēs sadarbībā ar Kanadas Mū-

zikas centru Dziesmu svētku Orķestra un kamerģimnāzijas koncertā – piektdien, 5. jūlijā, plkst. 16 *Koerner Hall*. Līdzās šim vērienīgajam projektam virsdiriģents vadīja kopkoŗa mēģinājumu ar Toronto, Montrealas, Hamiltonas un apkārtnes korīstiem. Viņš tā apbūra korīstus, ka viņi vēl ilgi jūsmoja par šo piedzīvojumu, par katru viņa aprakstīto attēlu, katru tehnisko detaļu, ko viņš bija mācījis. Visi ļoti gaida viņa atgriešanos pirmajā Dziesmu svētku kopkoŗa mēģinājumā jūlijā Toronto.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Rīgas krievu laikraksts “Segodņa” smeļas savas “sensācijas” no visai duļķainiem avotiem... Spilgts un atbaidošs piemērs ir raksts “Krieviju gaida ebrēju masveida pieplūdums”, kas 8. martā parādījās šīs avīzes iknedēļas pielikumā *Ekspress-Latvija*. Ievadā kāds Maksims Samohins, konstatējot, ka Izraēla “svaidās starp ASV un Krieviju”, iepazīstina lasītājus ar “Izborskas klubu” locekli, politologu Šamilu Sultanovu, kurš zinot, “kas sagaida šo valsti”. Te nav atšifrēts, kas tas par “Izborskas klubu”. To dibinājis Maskavas portāla *zavtra.ru* redaktors, pareizticīgais staļinists

Aleksandrs Prohanovs, un islāmīcis staļinists Šamils Sultanovs ne bez ļauna prieka apgalvo, ka Izraēlu sagaidot neizbēgams gals... un rezultātā ebrēji masveidā ieplūdišot Krievijā.

Sultanovs “domā”, ka stipra spiediena rezultātā Izraēlai nāksies radīt “divu tautību – palestīniešu un ebrēju – valsti”. To savulaik esot pareģojis Kisindžers un pat nosaucis datumu – 2022. gadu. Ebrēji jau tagad dodas prom, un pēc kādiem 30 gadiem Izraēla kļūšot viscaur palestīniska.

Un Samohins vaicā Sultanovam: “Kur tad liksies baltie (!) ebrēji, kuŗi ar saviem sviedriem

un asinīm neauglīgu tuksnesi pārvērtā oazē?”

Un Sultanovs atbild, ka, viņaprāt, tie dosies uz Krieviju, jo Eiropā un ASV pastiprinājies antisemitisms. Un “ģeopolitiski *de facto* Izraēla nevienam nav vajadzīga”, konstatē Sultanovs un liek saprast, ka “amerikāņu ģenerāļi” pārmet Izraēlai un ASV ebrēju lobijam Amerikas ievilkšanu postīgajā Irakas karā, kas savukārt stiprinājis Irānu – ASV galveno sāncensi.

Prātodams par paredzamo drīzo “Izraēlas galu”, Sultanovs rēķina: ebrēju skaits Izraēlā – seši miljoni. No tiem divi – paši alkātīgākie (!) dosies uz ASV, pārējie

četri miljoni – uz Krieviju.

Rakstam pievienota Ukrainai atņemtās Krimas karte un nīrdzīgs teksts: tiem ebrējiem, kas pametišot Izraēlu, dota iespēja apmesties šīs pussalas trijos mazapdzīvotos rajonos, un, tā kā viņi Izraēlā pārvērtuši tuksnesi ziedošā dārzā, viņi varēšot visu Krimu padarīt par paradīzi zemes virsū. Pie reizes – Eipatorijā “darbojas lieliska sinagoga. Turp varēs pārvest visas reliģiskās vērtības no Jeruzalemes!”

Tas nu vairs nav humors. Tas ir kauna traips Rīgas krievu avīzei ar liekulīgi piesavināto nosaukumu “Segodņa”.

Kontrastam – paties un interesants fakts: patlaban Maskavā dzīvo un strādā daži tūkstoši krievvalodīgo ebrēju no Telavivas: viņi ir tie, kas savulaik izceļoja no PSRS un tagad, kad Krievijā “atgriezies kapitālisms”, liek lietā savas krievu valodas zināšanas un Izraēlā gūto pieredzi un pelna naudu “Putina federācijas” mētopolē. Daudziem ir divas pasēs, ir dzīvoķlis gan Izraēlā, gan Maskavā, tīmeklis ļauj “darbā pārvarēt distanci”, un te pozitīvā nozīmē izpaužas tas pats globālisms, kuŗu pulgo, kā zināms, ne tikai Šamils Sultanovs.

SALLIJA BENFELDE

Ko darīt ar korupcijas “zirnekli” Rīgā?

Tā dēvētā “Rīgas satiksmes” (RS) korupcijas lieta, šķiet, ir lielākā, ko Latvija piedzīvojusi kopš valsts neatkarības atjaunošanas. Gandrīz katru dienu publiski kļūst zināmi aizvien jauni fakti, un jāteic, ka “mati ceļas stāvus”, to visu uzzinot, un nu jau var teikt, ka RS ir kā “zirneklis” Rīgas domes radītā korupcijas tīkla centrā. Par to, ka cinisms un vēlme “slēpt galus ūdeni” tikai palielinās, manuprāt, liecina uzņēmuma pagaidu valdes priekšsēža Anrija Matīsa atkāpšanās no amata. Ja no amata atkāpjas “Saskaņas” deputāta kandidāts (gan neievēlēts) 13. Saeimas vēlēšanās, tad tas acīmredzot liecina par to, ka par iespējamās kukuļošanas un korupcijas apjomu sabiedrībai nav ne jausmas un to var tikai iztēloties. Pēc Matīsa publiski paustā var saprast, ka uzņēmums ir tā izsaimniekots, ka iekārtas pat tramvaja slīdes un maksātnespēja nav stāsts no fantastikas sērijas, bet Rīgas dome joprojām tā isti neko darīt negrib. Ne velti šobrīd ieceltais pagaidu valdes priekšsēdis Ernests Saulītis paziņojis, ka “Ernst&Jung” audits esot tukši vārdi un ka tas nav jāredz pat Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (VARAM). Šobrīd gan ar auditu amatpersonas varot iepazīties, tikai jādomā uz RS. Kā zināms, Saulīša karjera ir bijusi saistīta tikai ar Rīgas domi, viņš bija Rīgas domes Īpašuma departamenta vadītājs, kuŗu Ušakovs iecēla par RS pagaidu valdes priekšsēdi pēc Matīsa atkāpšanās no amata. Izrādās, tieši Īpašuma departaments ir bijis galvenais “Rīgas satiksmes” finanču uzraugs no domes puses uzreiz aiz Ušakova un rekomendāciju sniedzējs mēram. Pat Matīss jau paudis bažas par to, kā interesēs Saulītis darbojas. Vēl jāpiebilst, ka pagājušajā nedēļā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) aizdomās

par kukuļošānu lidostā aizturēja partijas “Gods kalpot Rīgai” (GKR) biedru, uzņēmuma “Rīgas karte” valdes locekli un pašvaldības uzņēmuma “Rīgas satiksmes” amatpersonu Aleksandru Brandavu, kurš acīmredzot grasījās pamest valsti. Nākamajā dienā Brandavs gan tika atbrīvots pret 200 000 eiro lielu sodanaudu.

Ne mazums jau ironizēts par to, ka tagad Rīgas mērs Nils Ušakovs un bijušais vicemērs Andris Ameriks grasās Eiroparlamentā kārtot Rīgas komunālos jautājumus un izteikti minējumi, ka patiesībā tā ir bēgšana no grimstoša kuģa. Cerība, ka Ušakovs atkāpsies no amata, kā tas notiek demokratiskā un civilizētās valstīs, ja pārpolitiski krit nopietnu aizdomu ēna, ir vismaz naīva. Un Ušakova apgalvojumi, ka viņš neko neesot zinājis un viņam par notikušo nav nekādas atbildības, izklausās nevis pēc mulķīga joka, bet pēc nīrgāšanās par valsti, likumiem un nodokļu maksātājiem. Toties iespēja, ka par mēru varētu kļūt Andris Ameriks, kurš taču atkāpās no vicemēra amata un kurš tagad to ne noliedz, ne apstiprina, liek domāt, ka “lietu sakārtošanai” vajadzīgs pietiekami pieredzējis un šādos darījumos zinošs cilvēks.

Protams, rūgtumu vieš tas, ka politiķi, pār kuriem krit nopietnu aizdomu ēna, vienā mierā var kandidēt Eiroparlamenta vēlēšanās. Vēl vairāk, pat ja pret Nilu Ušakovu un Andri Ameriku tiks sākti kriminālprocess un pēc tam arī kriminālvajāšana, viņi varēs kandidēt vēlēšanās. Protams, par kāda vainu vai nevainīgumu lemj tikai tiesa, bet, kā jau esmu rakstījis agrāk, ir arī politiskā atbildība un arī vienkārši atbilstība savam amatam.

Vai VARAM ministrs Juris Pūce uzdrošināsies atcelt Ušakovu no amata? Izskatās, ka RS tiešām ir kā “zirneklis” liela tīkla vi-

dū, kuŗā grozījušies, iespējams, ne tikai miljoni, bet arī daudz lielākas summas. Ja atceramies, dažādos darījumos iejaukti cilvēki Latvijā ir gan nokrituši no balkona, gan bites izrādījušās ļoti indīgas un galu galā autoavārijas notiek, reizēm uzbrūk narkomāni.

Atliek cerība, ka, pirmkārt, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) paspēs savākt pietiekami daudz pierādījumu, lai sāktu ne tikai kriminālprocesu un pēc tam kriminālvajāšanu, bet tiktu piemērots arī apcietinājums kā drošības līdzeklis. Otrkārt, gribas jautāt, kādēļ valsts neieceļ savus pilnvarniekus RS pārvaldīšanai, jo ir skaidrs, ka pagaidu valde neko īsti nedarīs. Galvaspilsētas satiksmes uzņēmums ir pietiekami nozīmīgs visai valstij, lai valsts to pārņemtu savā uzraudzībā, līdz visas lietas tiks noskaidrotas un vismaz daļēji uzņēmumā tiks ieviesta kārtība. Tam ir vajadzīga politiskā griba un zināma drosmē.

Par to, vai valsts nevar iecelt savus pilnvarniekus, jautāju vairākiem 13. Saeimas deputātiem, jo kādā dienā Rīga tiešām var pamosties bez sabiedriskā transporta – kā jau minēju, Rīgas dome ir ņēmusi aizdevumus bankās, iekārtot transporta līdzekļus un, uzzinot, kā saimniekots RS, bankas kredītu var pieprasīt atpakaļ daudz ātrāk. Pagājušajā gadā RS ir bijuši vajadzīgi 137 miljoni eiro, un nupat, lai uzņēmums nenonāktu bankrota situācijā, no Rīgas domes budžeta tika prasīti kārtējie miljoni. Jurists, 13. Saeimas deputāts no “Jaunās Vienotības” (JV) Andrejs Judins, atbildēja īsi: “RS ir pašvaldības uzņēmums (SIA). Valsts institūciju pienākums ir reaģēt uz pārkāpumiem uzņēmumā, nevis iejaukties tā pārvaldīšanā. Tiesībaizsardzības institūcijām jāveic savs darbs (operatīvais darbs, kriminālprocesu uzsākšana, izmeklēšana). Rīgas

domi var atlaist – darbs VARAM ministram Pūcem.” 13. Saeimas frakcijas “Attīstībai/Par!” (A/P!) priekšsēdis un Nacionālās drošības komisijas sekretārs Daniels Pavļuts arī paskaidroja, ka valsts nevar tā vienkārši pārņemt pašvaldībai piederošas kapitālsabiedrības vadību un ka šobrīd tiek virzīti apjomīgi grozījumi Publisko kapitāldaļu pārvaldības likumā, kas “palīdzēs sakārtot arī lielo pašvaldības uzņēmumu darbu. Skaidru pienākumu veidot padomes, iekļaut neatkarīgus un profesionālus padomes locekļus, publiskot informāciju par uzņēmuma darbību un daudzas citas lietas”.

Tātad šobrīd visas cerības ir uz KNAB un ministru Juri Pūci, jo valsts nevar un nedrīkst rīkoties ārpus likuma ietvariem. Ja likuma grozījumus izdosies ātri nodot Saeimā izskatīšanai un tā tos pieņems, tad, protams, tie nedarbosies ar atpakaļejošu datumu. Gan jāteic, ka grozījumi, manuprāt, ir vajadzīgi arī ar vēlēšanām saistītajos likumos, jo kandidēt nevar tikai tie, kuŗu vainu ir atzinusi tiesa, bet krimināl-

vajāšanā esošas personas, arī tās, kuŗām jau ir celta apsūdzība, var kandidēt. Spilgts piemērs ir Aivars Lembergs, kuŗam ir liegums būt Ventspils mēram, bet kurš var kandidēt un kandidē pašvaldību vēlēšanās. Protams, formāli Ventspils mērs ir cits cilvēks, bet Lembergs kā deputāts piedalās visās domes sēdēs, un nedomāju, ka Latvijā kāds šaubās par to, ka patiesībā Lembergs vada Ventspili joprojām. Vai tāda situācija vairo Latvijas iedzīvotāju uzticību valstij un tās tieslietu sistēmai? Ja Nilu Ušakovu ievēlēs Eiroparlamentā – un tas ir gandrīz droši – tad pieprasījums Eiroparlamentam noņemt deputāta imunitāti un izdot viņu tiesībsargājošajām institūcijām var prasīt pat gadu un vairāk.

Par to, kā to paveikt juridiski korekti, jā rūpējas juristiem. Šobrīd, uzzinot šokējošos faktus par to, kā saimniekojusi Rīgas domes vadošā koalīcija un saprotot, ka Ušakovs vienkārši var “aizlaisties” uz Briseli, pārņem bezspēcības sajūta, bet tik ļoti gribas ticēt savai valstij!

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

KĀRLIS STREIPS

Aizvadītajā piektdienā, 8. martā, bija Starptautiskā sieviešu diena. Tās svinēšanas tradīcija sākās Ņujorkā 1909. gadā. Pirmais sarīkojums gan togad nenotika 8. martā, bet gan 28. februārī, un to rīkoja Amerikas Sociālistu partija. Atsevišķi vēsturnieki uzskata, ka idejas pamatā bijis sieviešu protests Ņujorkas apģērbu ražošanas industrijā pēc baisa ugunsgrēka kādā apģērbu fabrikā 19. gadsimta vidū, bet lielākoties tas tiek uzskatīts par mītu. Skaidri zināms ir vien tas, ka 1910. gadā, pirms otras Sociālistu internacionāles Dānijā, tika sarīkota starptautiska sociālistiski noskaņotu sieviešu konference, kurā, pēc Amerikas piemēra, sievietes nāca klajā ar domu, ka katru gadu vajadzētu rīkot sieviešu dienu, tiesa gan, tobrīd vēl nepiedāvājot konkrētu datumu.

1911. gadā Sieviešu diena tika sarīkota 19. martā, un Austrijā, Dānijā, Vācijā un Šveicē tās svinēšanā piedalījās apmēram miljons daiļā dzimuma pārstāvju, cita starpā, pieprasot vēlēšanu un ievēlēšanas tiesības, kas tolaik vēl bija liels retums. Attiecībā uz Šveici – šai valstī sievietes pie vēlēšanu tiesībām tika tikai 1971. gadā pēc referenduma (1959. gadā Šveices vīrieši domu bija noraidījuši). Savukārt iemesls tam, kāpēc laika gaitā Sieviešu dienas datums nostiprinājās tieši 8. martā, ir tāds, ka tieši šai dienā 1914. gadā sarīkojums notika Vācijā, jo tā bija svētdiena, tātad brīvdiena. “Fokuss” arī šajā gadījumā bija uz vēlēšanu tiesībām, ko vācietes ieguva tikai pēc Pirmā pasaules kara – 1918. gadā.

Krievijas impērijā gan pavisam noteikti tieši sievietes no apģērbu

Attēlā redzamais veikals Ņujorkā visas 8. marta dienas garumā sievietēm piedāvāja izvēlēties vienu no sešām dažāda vīna pudelēm un par to maksāt tikai vienu centu. Ar roku uzrakstītais teksts vēsta: “Vīns par vienu centu. Visām mikrorajona dāmām. Paldies, ka esat tādas, kādas esat!” Veikala īpašnieks žurnālistiem stāstīja, ka viņš labprāt būtu piedāvājis vīnu par velti, taču pašvaldības likums to nepieļauj... Tāpēc tas viens cents.

ražošanas industrijas pirmās izgāja ielās 1917. gada 8. martā, pieprasot “darbu un maizi” un tā būtībā uzsākot Februāra revolūciju. Ieņins vēlāk rakstīja: “8. marts bija Starptautiskā sieviešu diena, un bija paredzētas sapulces un rīcība, taču mēs nekad neiedomājāmies, ka šī sieviešu diena uzsāks revolūciju. Bija paredzēta revolucionāra rīcība, taču datums tās sākumam vēl nebija noteikts. Tajā rītā, par spīti pavēlēm, šuvējas aizgāja no darba vairākās fabrikās un sūtīja delegātus, kuŗi acināja citus atbalstīt streiku. Tas noveda pie masu streikošanas, un visi strādnieki izgāja ielās.” Nedēļu pēc šī notikuma cars Nikolajs II atkāpās no troņa, un jaunā pagaidu valdība sievietēm piešķīra vēlēšanu tiesības. Tā kā boļševiki bija no-

stiprinājuši varu, Sieviešu diena kļuva par oficiālu ikgadēju svinamo dienu, savukārt 1965. gadā valdība to noteica par brīvdienu, “lai atzīmētu padomju sieviešu izcilo sniegumu komūnisma celšanā...” (Daudzpunkte tāpēc, ka skaidrojums par sieviešu sasniegumiem šai jomā bija daudz garāks, un šajā komentārā tam nav vietas.)

Mūsdienu Latvijā Sieviešu dienas galvenais elements ir ziedu dāvināšana dāmām. Šogad, piemēram, divi braši puīši ar ziedu klēpi devās uz tuvējo autobusu pieturu un dāvāja pa puķei katrai sievietei, kuŗa bija izkāpusi no transportlīdzekļa. Kad ierados Rīgā TV24, lai ierakstītu savu kārtējo raidījumu (tas bija veltīts Sieviešu dienai, kā nu ne?), uz galdiem bija vāzes, pilnas ar ziediem.

Vai jūs to zinājāt?

Man vienmēr ir licies, ka diez vai visas sievietes par ziedu veltēm šai dienā ir īpaši sajūsminātas...

Latvijā sievietes pie vēlēšanu tiesībām nosacīti tika jau 1905. gadā, kad valsts bija sadalīta trīs Krievijas impērijas guberņās. Runa bija tikai par pašvaldību vēlēšanām 1905. gada revolūcijas laikā, kad tiesības piedalīties bija visiem iedzīvotājiem no 20 gadu vecuma, un neskatoties uz tautību vai dzimumu. Pirmā valsts pasaulē, kuŗa sievietēm piešķirtas universālas tiesības, bija Somija, un tas notika 1906. gadā. Tāpēc ir iemesls domāt, ka patiesībā mūsu valsts to izdarīja ātrāk. Kad izveidojās neatkarīga Latvijas valsts, jautājumu par sieviešu vēlēšanu tiesībām vairs nebija. Satversmes sapulcē ievēlētas sešas sievietes, tajā skaitā arī Aspazija. Tiesa gan, pirmās brīvvalsts laikā bija tikai viena sieviete – Saeimas deputāte, Berta Pipiņa. Viņa bija deputāte 4. Saeimā – tajā pašā, kuŗu Kārlis Ulmanis atlaida, lai izveidotu savu... nu, zinu, ka daudziem lasītājiem nepatīk vārds “diktatūra,” bet kā lai citādi to nosauc?

Šogad sievietes Sieviešu dienā varēja justies sevišķi lepnas, jo pērnajās, 13. Saeimas vēlēšanās ievēlēts rekordliels daiļā dzimuma pārstāvju skaits – 31. Salīdzinājumam – iepriekšējais labākais rezultāts bija 11. Saeimā – tad bija 21. Vismazāk sieviešu bija 6. Saeimā, ko ievēlēja 1995. gadā. Simt deputātu vidū bija tikai astoņas sievietes, lai gan viena no viņām, politoloģe prof. Ilga Kreituse kļuva par parlamenta priekšsēdētāju. Atjaunotās valsts laikā kopumā ir bijuši deviņi Saeimas spīkeri, un

četri no viņiem – sievietes, arī, kā zināms, pašreizējā Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece, kuŗa bija spīkere arī iepriekšējā sasaukumā.

Krišjāņa Kariņa vadītajā valdībā četri no 13 ministru portfeliem ir sieviešu rokās, tostarp labklājības ministre Ramona Petraviča, kuŗa kādā intervijā jau paguvusi pasūdzēties, ka pret viņu cilvēki izturas vissliktāk tāpēc, ka... viņa ir sieviete. Nebūs vis taisnība! Savukārt patlaban Saeimas prezidijā ir četras sievietes un tikai viens vīrietis. Runājot par sievietēm parlamentā, pieminēsim Jūliju Stepaņenko, kuŗa iepriekšējā Saeimas sasaukumā kļuva pazīstama kā galvenā bīdītāja likumam, kuŗa pagērēta “tikumība” valsts izglītības sistēmā. 13. Saeimā viņa ievēlēta no *Saskaņas* saraksta, taču jau pirmajā dienā paziņoja, ka viņa būs neatkarīga deputāte.

Kā zināms, Latvijā bijusi arī sieviete – Valsts prezidente, Vaira Vīķe-Freiberga (pēc manām domām, pati labākā prezidente, kāda mūsu valstij ir bijusi), kā arī viena sieviete premjerministre – Laimdota Straujuma. Kopumā ņemot, sieviešu statuss mūsu valstī neatšķiras no statusa citur pasaulē. Arī Latvijā sievietes joprojām pelna krietni mazāk naudas nekā vīrieši, it īpaši tā dēvētajās “sieviešu” profesijās (skolotāja, medmāsa). Seksisms arī nav retums. Sieviešu diena lai būtu atgādinājums, ka tā nedrīkst būt. Sievietes ir tikpat spējīgas kā “stiprā dzimuma” pārstāvji, reizēm pat spējīgākas. Pieminēšu, ka gan *Laika* izdevēja, gan arī galvenā redaktore ir sieviete.

MĀRIS BRANCIS

Mūsu kultūras vēsture ir bagāta dāmām leģendām – atcerēsimies Aspaziju, Annu Brigaderi, Annu Rūmani-Ķeniņu un citas. Tāda ir Vija Vētra, kam pagājušajā gadā spoži nosvinēja 95. dzimšanas dienu. Viņai pievienojama spāņu deju dejotāja Marta Alberinga (1909-2005), kam šogad 8. jūlijā atzīmēsim 110 gadu jubileju. 22. februārī Rīgas Latviešu biedrībā Spāņu klubs, stāstot par jubilāres unikālo dzīvi un skandējot spāņu dzeju, atcerējās šo neparasto personību. Savukārt šajā vakarā Flamenko deju kluba dejotājas uzstādāmās lika atcerēties Martu Alberingu, kuŗai spāņu dejas bija mūža piepildījums. Bez šaubām, nu jau palikušas pavisam retas viņas mūzas pielūdžu un apbrīnotāju rindas, kas vēl atceras viņu uzstājamies uz skatuves – Marta Alberinga beidza savas dejotājas gaitas 20. gs. 60. gadu sākumā. Taču šajā vakarā kā brīnums pieteicās dāma labākajos gados, kuŗa kara laikā, būdama pavisam jauna meitenīte, Rīgas baleta skolā Martas Alberingas vadībā apguva gan spāņu dejas, gan kastaņņu spēli, ko Latvijā laikam tagad pārzina retais.

Šajos ievadeikumos iezīmējas vairākas iezīmes, kādēļ jubilāre ir kļuvusi leģenda. Ar spāņu dejām Latvijā, protams, iepazīnās sen, pat dejojā šīs temperamentīgās dejas gan dramatisko teātru un operu iestudējumos, gan baleta izrādēs. Taču mēs pazīstam spāņu skatuves dejas, kuŗu izpildījums, kā savulaik uzsvēris Jānis Sudrabkalns, ir “pārāk izgreznots, afektēts, sastraujināts”, taču, pēc Martas Alberingas ieskatiem, spāņu deja, ko viņa apguva spāņu meistarū vadībā Parīzē 20. gs. 30. gados, ir gluži cita. “...vienīgi Aragonas hotā, serenādē un asturiānā bija straujākas, plašākas kustības, palēcieni, jāsit ar kājām ritmi, turpretim tango un citas izpildāmas uz viena punkta, vienīgi ar rokām un kastaņtēm. Spāņu dejas nav ārišķīgas. Tajās kustības ir apvaldītas. Jūtu uzbangojumi, kvēla kaisle un nevaldāmais temperaments, tas, ko mēs saprotam ar karstām dienvidnieku asinīm, ir dziļi paslēpts dejotājā. Iekšējo pārdzīvojumu atklāj vienīgi roku un kāju sarežģītie ritmi un kustības,” savulaik šo rindu autoram skaidroja šī dejas leģenda. Viens no pašiem

redzamākajiem spāņu dejotājiem Eskudero, kurš 1931. gada 12. oktobrī bija viesojies ar koncertu arīdzan Rīgā, dažkārt uzstājās, tik tikko paverot priekškaru, un būtu varējis dejot uz neliela galdiņa. Vārdu sakot, Marta Alberinga dejojā tautas dejas, un tāda Latvijā bija un ir vienīgā, iekarodama nedalītu sajūsmu skatītājos. Diemžēl pēc abām okupācijām viņa ārpus bijušās Padomju Savienības ne-

varēja braukt koncertturnejās Eiropā un par Spāniju drikstēja tikai sapņot. Tur Marta Alberinga aizlidoja dziļā vecumā un saņēma gandarījumu – Madridē viņu ierakstīja Spānijas kultūras goda grāmatā.

Atcerēsimies, ka jubilāre savulaik bija ieprecējusies slavenajā Alberingu dzimtā. To viņa nekad neaizmīrsa, varas iestādes par to atgādināja nepārtraukti, taču viņa bija un palika lepna,

neapkaunodama savu vārdu.

Laikā, kad viņa vairs neuzstājās, bet dzīvoja savu vienkāršu cilvēka dzīvi, Marta Alberinga turpināja vīra čellista Valfrīda Alberinga sāktu kolekcionēšanas dziņu un mūža pēdējos gados, precīzāk, 1999. gadā, kad svinēja savu 90 gadu jubileju, izdarīja ārkārtīgi dāsnu žestu – visu savu kolekciju nodeva diviem muzejiem – Valmieras novadpētniecības muzejs saņēma 749 priekšmetus, taču visnozīmīgākos antikvāros priekšmetus un mākslas darbus, pavisam 1313 vienības, ieguva Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, kas iekārtoja Martai Alberingai īpašu istabu. Šis dāvinājums bija tik devīgs, kāds Latvijas vēsturē netika atkārtots kopš 1773. gada, kad Rīga saņēma ārsta un bibliofila Nikolausa fon Himzela mantojumu, kas bija par pamatu, lai Rīgā izveidotu pirmo publisko muzeju, kas tagad saucas Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs. Šādas ziedojumus kā Nikolauss fon Himzels un Marta Alberinga nav saņēmusi ne tikai Rīga, bet arī citas Latvijas pilsētas. Diemžēl. Lai slava un gods abiem!

Spāņu dejas leģendai Martai Alberingai – 110

DAIGA MAZVĒRSĪTE

Kāds būvē mājas, bet viņš – operas

Komponistam Jānim Lūsēnam – 60!

“Nav nekādas iedvesmas – tik sēž un strādā! Iedvesma ir priekš diletantiem,” man drosmīgi apgalvoja komponists Jānis Lūsēns. Savu pārliecību viņš īstenojis dzīvē – radīti simtiem dziesmu un to ciklu, mūzikālā teātra darbi, operas, citu formu skaņdarbi, daudz instrumentālās mūzikas. Katrs latvietis taču būs dzirdējis Lūsēna grupas *Zodiaks* dziesmas *Tāsnība*, *Tēvu zeme*, *Tautas laiks*, *Manas mīlākās puķes* un citas, protams, arī viņa 1999. gadā uzvesto rokoperu *Kaupēn, mans mīlais!* Ne tikai togad Jānis izpelnījās Gada labākā teātra mūzikas komponista titulu, saņemta Latvijas Lielā mūzikas balva, Triju zvaigžņu ordenis, un šopavas nenogurdināmais un ražīgais skaņradis svin savu 60. jubileju ar vairākiem koncertiem.

Ja dažam mūzikim paceluma posmi mijas ar dikstāves periodiem, tad Jānis Lūsēns jau sen savu domāšanu ir pakārtojis teju nepārtrauktam darbam. Katru gadu pa koncertu sērijai, varbūt jaunam dziesmu albumam, sacērta arī simfonija, kuŗas pirmatskaņojums notika 2017. gadā. Komponistam ir sava mājaslapa *janislusens.com*, kur viņa sacērumus var noklausīties. Tur arī gaŗais darbu saraksts, kam, uzmetot skatu, acis duras latviešu klasiķu dzejas bagātīgais izmantojums – Plūdons, Kārlis Skalbe, Fricis Bārda... Tāpat kā viņi, arī Lūsēns dvēselē ir romantiķis, tikai varbūt paslēpies aiz ironijas bruņām.

Gatavs iemīlēties vai katru dienu – tāds pa šo dzīvi iet Jānis, kas

noja, spēlēja teātri, dziedāja kori. Jāņa mamma – krievu valodas un literatūras skolotāja, un tieši viņa dēlu aizveda uz mūzikas skolu apgūt čellu. Pēc trim stundām Jancis paziņoja, ka nekādu čellu nespēlēs, un ķērās pie sitaminstrumentu spēles. Četrus gadus mācījās spēlēt ksilofonu, vibrofonu, varbūt tāpēc, kā atmiņas no bērnības, tagad Jāņa koncertos bieži piedalās Liepājas zvanu ansamblis *Campanella*.

dzēja iet plēšas tīrīt ar smilšpapīru. Un otra – pilnīgi pretēja puse – bija ballītes – *džeziņš*, krogi, kur vajadzēja uzreiz spēlēt gabalus, kurus pirmoreiz dzirdi.”

Kaut kas no ērģeļu skaņu svīnīguma atpazīstams vairākās Lūsēna dziesmās, un atšķirībā no daudziem amata brāļiem viņš nekad nav dzinies pēc modernisma par katru cenu, bet guvis un dāvājis baudījumu klasiskās harmonijas savienojumā ar izcilī

ši, nēsāja *kļošanas* (bikses ar platiem galiem). Viņš spēlēja taustiņinstrumentus vietējā jauniešu grupiņā, kas ieguva nosaukumu *Mazais Menuets* – par godu tam “lielajam” *Menuetam*, kuŗa repertuārā bija Imanta Kalniņa dziesmas. Tās gribēja atskaņot arī Liepājas skolēni, un dziedāja māsas Renskumbergas – Larisa un Maija, tā pati, kas vēlāk kļuva par Maiju Lūsēnu. 1977. gadā Liepājas teātri luga *Princese Gunde*

tāli ērģeļu radinieki. Par pirmo izmēģinājumu lauku kļuva Rīgas mūzikas studentu grupa *Arka*, kuŗas “dzinējspēks” bija Juris Kulakovs, vēlāk *Pērkons* dibinātājs. Ar *Arku* viņi spēlēja klasikas apdares modīgā stilā, taču komponēt paši gribēja gan Juris, gan Jānis. Katrs deķi vilka uz savu pusi. Un, kad toreiz vienīgās skaņu ierakstu studijas *Melodija* šefs Aleksandrs Grīva piedāvāja mūziķiem ieskaņot franču sintezatormūzikas zvaigznes Žana Mišela Žāra stila skaņuplati, piekrita tikai Lūsēns.

Lūsēna jaundibinātā grupa ar angļu nosaukumu *Zodiac* strādāja tikai studijā, nekonzertēja un Lūsēna lipīgās melodijas debijas albumu *Disco Alliance* padarīja par rekordistu – 20 miljoni pārdotu plates kopiju, no kuŗiem daļa gan bija nelegāli eksemplāri. Vissavienības monstros – koncerts *Melodija* – autoriem neatklāja tirāžu patiesos apjomus. Un

Zodiaka pēdējais sastāvs. Zigfrīds Muktupāvels, Jānis Lūsēns, Maija Lūsēna un Aivars Gudraiss

katru dienu spēlēt klavieres. Arī Bacha *Prelūdijs un fūgas*, bet pārsvārā gan savu mūziku. Jāspēlēt ir, lai pirksti neierūsē, un arī tāpēc, ka mūzika – gan kompozīcija, gan paša koncerti – jau vairākus gadus ir Jāņa Lūsēna nodarbošanās, un lai nestāsta, ka Latvijā ar mūziku vien nevar izdzīvot!

Vecāki 1959. gada 7. aprīlī dzimušo zēnu neierobežoja, jo paši bija ar plašu interešu loku. Komponista vectēvs, arī Jānis Lūsēns – un šis vārds dzimtā tiek nodots no paaudzes paaudzē – bija režisors un aktieris. Tēvs – literatūras un darbmačības skolotājs, glez-

Daudz vairāk par bungām Lūsēnu saistīja klavieres: “Kad biju mazs puisītis un mācījos Liepājas mūzikas skolā, jau tad mana galviņa sadalījās divās daļās: viena daļa bija tā, kur es septiņos no rīta gāju uz lielo zāli spēlēt lielo *Estonia* flīģeli – man patika akustika, patika improvizēt un baudīt skaņu.” Vēlāk Liepājas mūzikas vidusskolas pedagoģes Maijas Kēniņas iespaidā jauniešs aizrāvās ar ērģeļu spēli, un ar skolotājas atbalstu tika izmēģinātas visas Liepājas ērģeles: “Trīsvienības baznīcā arī šad tad uzspēlēju ekskursantiem. Ja gribēja spēlēt ārpus laika, vaja-

skaidstām melodijām. Toties kāzās varēja gan nopelnīt naudiņu, gan gūt neatsveramu koncertpiedzīvi un izturību. Tolaik lieti noderēja akordeona spēles māka, un, lai nenogurtu plecs, jauneklis pat darināja īpašu statīvu un kāziniekus varēja dancināt līdz pat rīta gaismai.

Mūzikas vidusskolā Lūsēns mācības uzsāka mūzikas teorijas un kompozīcijas klasē, kur pedagoga Agra Engelmaņa vadībā tapa pirmie skaņdarbi un dziesmas. Par nelielu stipendiju Jānis pirka skaņuplates, audzēja gaŗus matrus un, kā jau tā laika jaunie-

ga un karalis *Brusubārda* jau tika uzvesta ar Lūsēna mūziku.

Kad 1979. gadā mūzikas vidusskola bija pabeigta, ceļš tālāk veda uz Rīgu, uz augstskolu, kur par Jāņa skolotāju kompozīcijā kļuva izcilais simfoniķis Jānis Ivanovs. “Konservatorijā instrumentētēt neiemācījos, pie Ivanova vairāk bija tāda jauka parunāšanās, piemēram, par temu “Kā es ar Stravinski dzēru kafiju”, un stunda jau galā! Tolaik man bija domubiedru grupa: Artūrs Maskats, dzejnieks Pēters Brūveris, Mākslas akadēmijas puisī un meitenes, klausījāmie visādu mūziku – valdīja tāds aizliegtā augļa sindroms: kad dabūjām Penderecka mūzikas plati, to nemaz nedrīkstēja nest uz Konservatoriju, no rokas rokā ceļoja aizliegtā literatūra. Ārpusstudiju laiks bija daudz interesantāks un dodāšāks nekā mācības, tolaik mākslinieki un dzejnieki daudz vairāk savā starpā komunicēja...”

Lūsēnam allaž patīcis meklēt dažādus skanējuma tembrus, un tolaik modē nāca sintezatori, at-

Jānis nenopelnīja *lielo rubli* no katras skaņuplates, kā tas varbūt būtu Rietumos. Kā bija nabaga students, tā arī palika: “Zvaigžņu slimība man no tiem plašu miljoniem nepiemetās, un nauda tika notērēta ātri vien pa kopmītnēm un krogiem.”

Disco Alliance skaņdarbu pavadībā padomju jaunieši dejoja vairākus gadus, taču nākamais albums *Music In The Universe* tādus panākumus vairs neguva. Ansamblis pajuka, jo dažiem tās dalībniekiem bija jāiet dienēt armijā, bet Lūsēns, pabeidzīis augstskolu, tika norīkots darbā uz Liepāju, kā tolaik Padomju Latvijā bija pieņemts. Darbs kaulus nelauza – jaunais komponists kļuva par bijušā orķestra, tagad – vokāli instrumentālā ansambļa *Nep-tūns* vadītāju zvejnieku kolchozā. Komponists, protams, spēlēja sintezatoru, bet bija arī bungas un gītāra – kā jau rokgrupā pieder.

(Turpinājums 9. lpp.)

Āfrikas skola jeb Kā būt laimīgam, kad tev gandrīz nekas nepieder

MĀRCIS KALNIŅŠ

(Turpināts no Nr. 9)

Ja tev gadījies uzdot jautājumu, atbilde uz kuru sarunas biedram kaut kāda iemesla dēļ nav iespējama vai zināma, viņš to nekādi neliks manīt. Viegļākais veids, kā pārliecināties, ka saņemtā atbilde nav "formāla pieklājība", ir jautājumu pārfrazēt un nekavējoties uzdot atkārtoti. Atbildei sakrīt ar sākotnējo, pastāv varbūtība, ka iegūtā informācija būs ticama.

Reiz TV reālītales šovam līdzīgā pārgājienā uz pasaules malu (vietējo izpratnē) jeb ceļā uz nākamo Gvinejas līča zvejnieku ciematu Atlantijas okeana krastā, kur kraujas malā taka negaidīti izbeidzās, sajutu vajadzību pēc atspirdzinājuma. Ciematā, kuŗu savā varā bija pārņēmuši bērni, jo pieaugušie snauda kur kuŗais, uzmeklēju vienīgo bāru. Kā vairums Ganas lauku bāru, arī šis, vairāk atgādināja jebkāda tipa preventīcijas iestādi, nevis vietu patīkami laika pavadīšanai. To vadīja un vienlaikus savu rāpojošo brāli pieskatīja gadus divpadsmit vecs zēns. Lai gan viņš izskatījās jaunāks, nekā iepazīstoties bija minējies, zēns teicami tika galā ar pienākumiem: vienlaikus atrodot cigaretes iereibušam un nepacietīgam opim, nomierinot raudošo brāli un pārdodot alu man. Bāra sienas bija aplīmētas ar katoļu propagandu un virs letes karājās no plastmasas veidots alfabēts, kuŗu bāra saimnieks teicās zinām.

Pateicoties literatūrai un kino, eiropieši mēdz iztēloties Āfriku

kā briesmu pilnu kontinentu, par galvenajiem draudiem minot tropu slimības, indīgas čūskas, plēsīgus zvērus, badu, primitīvu veselības aprūpi, kuŗus un nemiernieku bandas. Labi apzinos, ka daudzi no uzskaitītajiem riskiem pastāv. Āfrika mudina atrast izeju no strupceļiem, kuŗos pārgalvības vai nezināšanas dēļ nonāku, nedodot vietu bailēm, kas vieno kā baltos, tā melnos. Baiļu kontrole Āfrikā ir būtiska izdzīvošanas iemaņa un ir vismaz tikpat svarīga kā stresa kontrole Eiropā. Visai bieži baltie baidās no melnajiem, bet tieši tādas pašas bailes un neuzticība eksistē pretējā virzienā. Labākais veids, kā tikt galā ar bailēm, ir, zibenīgi izvērtējot situāciju, tai atbildēt: ja tiek sveicināts, sniedz roku un parādi, ka pārziņi sarežģīto Āfrikas trīsdaļīgo

rokaspiediena kustību (rokaspiediens atšķiras dažādās valstīs, tomēr gandrīz vienmēr tas ir trīsdaļīgs, izņēmums var būt subkultūru pārstāvji). Ja tiek provocēts, atbildi ar joku, visbiežāk to novērtēs vai arī varēs izmantot apjukuma brīdi, lai nozustu. Smieklis ir labākais veids, kā nodibināt kontaktu, kamēr vissliktākā stratēģija ir izlikties "neredzāmam", tad labāk laikus sameklēt šādām situācijām kabatā noglabāto sīk-

naudu. Ātri pieejama sīknauda mani ir glābusi no nepatīkšām neskaitāmas reizes, īpaši, ceļojot Dienvidāfrikā.

Vēl daži vecāko kursu studentiem apgūstami problēmējdzieni ir dzīvība, nāve un liktenis. Āfrikāņu izpratnē neviens nav kungs pār savu likteni, arī dzīvībai te ir cita, daudz mazāka vērtība nekā Eiropā. Viņuprāt, par šiem jautājumiem nav jēgas domāt, kur nu vēl runāt, jo tie ir Dieva pārziņā. Tā kā man nav bijusi iespēja plašāk diskutēt par šīm tēmām, pieļauju, ka āfrikāņi likteni pieņem pazemīgāk, jo reti ir pieejama jebkāda atbalsta sistēma (ātrā palīdzība, policija, sociālie dienesti utt.), un ārkārtas situācijās atliek paļauties vienīgi uz sevi vai augstākiem spēkiem. Kā nestandarta situācijās, kad nav skaidrs, iepriekš aprakstīts rīcības plāns, mēdza teikt mans boss, kuŗš ilgstoši bija dzīvojis Mali un strādājis lielā starptautiskā uzņēmumā: "Chapter Five: Find your own solution!" (Piektā nodaļa: Atrodi savu risinājumu!)

Arī toreiz Gambijā, kad nopietni saindējos un gulēju ar augstu temperatūru, vietējie ciematnieki teica, lai atslābstu, dzeru ūdeni un mēģinu gulēt, jo par mani parūpēsies Allah. Tobrīd nebiju sajūsmā par šādu situācijas risinā-

jumu un ar mokām "Lonely Planet" atradu amerikāņu slimnīcas kontaktus, kur lūdzu taksistam mani nogādāt. Toreiz viss beidzās labi. Nakts slimnīcā bija īpaši kolerīta un būtu atsevišķa stāsta vērtā, tomēr novērtēju, ka vajadzīgās analīzes tur varēja veikt nepilnas stundas laikā.

Kādā dienā, kad Āfrikas ekspedīcija tuvojās noslēgumam, sajutu neizskaidrojamu vajadzību apgūt paš aizsardzības prasmes. Kā savu cīņu mākslas pasniedzēju noalgoju bēgli no Zilonkaula krasta. Azartisks un neatlaidīgs skolotājs, kuŗš, acīmredzami, dzīvē daudz bija pieredzējis, bet valodu barjeras dēļ nevarēja (bet varbūt negribēja) par to pastāstīt. Pēc treniņiem bieži domāju par gandrīz katru cīņas panēmiena noslēgumu: 1-2-3-kill! (1-2-3-sit nost!), kad visā nopietnībā skolotājs demonstrēja vairākus veidus, kā fiziski iznīcināt pretinieku.

Ar labiem panākumiem trenējami, līdz pēdējā treniņā netīšām tika izsists mans apakšzoklis un vairs neaizvērās tā, kā tam paredzēts. Tā kā zobārsts un žokļu ķirurgi Āfrikā apkārt nemētājas, saviem spēkiem pūlējos dabūt žokli atpakaļ, līdz pēc trīs dienām tas atgriezās savā vietā ar vieglu krikšķi.

(Turpinājums sekos)

Kāds būvē mājas, bet viņš – operas

(Turpināts no 7. lpp.)

Un dziedātāji arī tika izmēģināti vairāki – piemēram, Aivars Brīze, kurš gan vēlāk devās uz *Līviem*, toties Maija Renskumberga palika. Viņa bija beigusi Rīgas Operetes teātra kursu, skolodamās par dziedošu un dejojošu aktrisi, kādu laiku strādāja Rīgā, līdz nejausi uz ielas atkal sastapa labu laiku neredzēto Jāni. Viņi apprecējās samērā drīz, varbūt pašiem negaidīti, taču bez šī radošā dueta Lūsēna 80. gadu daiļrade nekādi neliekas iespējama.

Lūsēns metās tolaik aktīvajā Latvijas roka un popmūzikas virpulī. Tapa rokoratorija ar Omāra Haijama vārdiem, cikls rokgrupai ar Jāņa Baltvilka dzeju 1983. gadā. Divus gadus vēlāk sacerēts cikls ar Māra Melgalva dzeju un cikls *Latviešu fabulas* ar latviešu dzejnieku – klasiķu vārsēm.

Īpašs notikums bija 1985. gadā Liepājas teātrī iestudētais Lūsēna mūzikls *Māte un neitronbumba* ar padomju ekspresīvā dzejnieka Jevgeņija Jevtušenko vārsēm. Tieši tur pirmoreiz uz skatuves dziedāja jauneklīs vārdā Zigfrīds Muktupāvels, kurš joprojām dēvē Lūsēnu par savu komponistu.

Jaunais Maijas un Zigfrīda duets – un latviešiem jau vispār ļoti patīk dueti – ļoti sajūsmināja Lūsēna grupas koncertu apmeklētājus. Aizgājuši no Liepājas, viņi mainīja ne tikai saimniekus, bet arī nosaukumu – atgriezās pie *Zodiaka*, šoreiz latviskā izteiksmē. Divus gadus pēc kārtas, 1987. un 1988. gadā, Lūsēna vadītais ansamblis izcīnīja galveno

Jānis Lūsēns ar mammu Veltu

balvu tolaik visslavenākajā Latvijas festivālā *Liepājas dzintars*. *Mikrofona aptaujā* '88 6. vietā ierindojās Jāņa dziesma *Tautas laiks* ar Imanta Ziedoņa dzeju – to gad Muktupāvels to miljonu acu priekšā nodziedāja arī Vissavienības jauno dziedoņu konkursā *Jūrmala* ar Latvijas sarkanbalt-sarkanā karoga nozīmīti pie žaketes atloka. Lūsēna tā laika patriotiskās, pacilājošās kompozīcijas ļoti labi iekļāvās *Atmodas* gaisotnē, skaņradis likās brīvības uzlādēts un, protams, līdzīgi ci-

tiem rokmūziķiem ļāvās kaislībām, kad tādas uzbangoja.

80. gadu nogalē ceļš ved uz trimdas latviešu mītnes valstīm. 1990. gadā Jānis ar saviem mūziķiem pirmoreiz devās koncertēt uz ASV, kur viņu lielākie draugi un atbalstītāji bija grupa *Akacis*. Līdzīgi kā citiem latviešu ansambļiem tolaik, arī *Zodiakam* šis brauciens nepalika bez sekām. 90. gadu sākumā grupa pajuka, Muktupāvels pievērsās dejojamai mūzikai ar jaunizveidoto ansambli *Bet Bet*, Lūsēns turpi-

nāja mūzicēt un radīt divatā ar Maiju. Viņi sāka iestudēt bērnu mūzikas programmas. Tapa arī skaistas, romantiskas dziesmas, kā *Mēs būsim tā* ar Māras Cielēnas vārdiem. Dzejolis *Baltais solījums*, dziesmā iemūžināts ar pirmajam rindiņam *Mēs būsim tā*, ir ļoti iemīļots abpus okeāna latviešu sabiedrībā, skandēts kā dzeja un arī Lūsēna dziesma.

90. gados skaņradis nopietni pievērsās vokālsimfonisko darbu rakstīšanai, sadarbojās ar Latvijas Radio kori un Rīgas Doma zēnu kori. Lūsēna dziesmas vairākkārt skanējušas dziesmu svētkos, bet šis gadsimts lielākoties aizritējis zem mūzikālā teātra zīmes. 1999. gadā radītā rokopera *Kaupēn, mans mīlais* aizsāka sadarbību ar dzejnieci Māru Zālīti. Tās turpinājums bija mūzikālās izrādes Nacionālajā teātrī *Indriķa kronika*, *Sfinksas* (par parēģi Finku), *Hotel Kristina* (pēc Blaumaņa *Ugunī* motīviem), kā arī divi mazajiem klausītājiem adresēti lieldarbi – *Putnu opera* un *Leļļu opera*. Mūzikli *Īkstīte*, *Neglītāis pilēns*, *Agrā rūsa*, *Ceplis*, *Sniega karaliene*, *Meierovics* apliecināja Lūsēna melodiķa un instrumentētāja talantu. Kā īsts celtnieks viņš no saviem mazajiem ķieģeliem – melodijām – cēla skaistas pilis. Jānis nebaidījās riskēt, sasaucot iestudējumiem pats savu dziedoņu un aktieru sastāvu. Lūsēns atklāti kritizējis Latvijas kultūrpolitiku, kas dāsni ar naudu apveltī atsevišķus teātrus, arī čaklus projektu rakstītājus, laupot iespēju mūziķiem pelnīt tikai ar sava darba kvalitāti.

Daudz par mūziķi lasāms tikko uz jubileju izdotajā Ingunas Baueres grāmatā *Jānis Lūsēns Trešais*. Ar mūziku pirkstu galos. Tur arī uzgāju stāstu par to, ka Lūsēns 80. gadu beigās devies līdz aktierim Varim Vētram uz Angliju, ar domu piepelnīties. Tur sācies ceļojums aizvedis uz Vāciju, kur rūpes par māksliniekiem uzņēmušies tautieši. Puiši remontēja dzīvokļus, mašīnas, Maija salauza kāju, Jānis no krenķiem dzēra. Ziemassvētki svinēti kopā ar firmas *Volkswagen* darbiniekiem, kas ciemojušies pie Bruņa Rubesa. Varis spēlēja ģitāru, Jānis klavieres, un, kad viesi padzirdēja, ka šim izdoti 20 miljoni skaņuplašu, kļuva mēmi! Nu jau ilgi Lūsēns ne tikai nelieto alkoholu, bet arī neēd gaļu, no kā viņa mūzika gan nav kļuvusi bezmiešīga. Vien ieguvusi augstāku lidojumu, kam palīdz arī slavenā Dāvida Kļaviņa darinātās vienkāršas klavieres *Una Corda*. Mīlestību pret jaunu tembru meklējumiem Jānis nezaudējis nekad, un joprojām katru dienu viņš gatavs iemīlēties. Ja ne sievietē, tad Latvijas dabas skatā.

Viņš nav no tiem pasaules klaidoņiem, kas traucas pa dažādu zemju koncertzālēm savu varēšanu pierādīt. Kā īsts saimnieks Jānis prot rūpēties par saviem mājām – jau pārdesmit gadu kādreizējais liepājnieks nogrun-tējies Vidzemē: vispirms nopirka māju Raunā, tagad ir apmeties netālu no Raganas, dzīvo Lojas upītes krastā, kur iekopj ne tikai mūzikas druvas, bet arī atkal kādu mūsu zemītes gabaliņu...

Lielās mūzikas balvas 2018 laureāti

2019. gada 5. martā Latvijas Nacionālajā operā skanīga un saturīga koncerta gaitā tika paziņoti Latvijas galvenās mūzikas balvas laureāti.

Balvu "Par mūža ieguldījumu" saņēma dziedātāja **Maija Krigena**.

Nominācijas "Gada koncerts" laureāts ir Jūrmalas festivāla atklāšanas koncerts "Dzimuši Latvijā", kas notika 24. jūlijā Dzin-taru koncertzālē. Solisti – Miks Akots, Daniils Bulajevs, Kalvis Kalniņš, Kristīne Opolais, Vineta Sareika un Ksenija Sidorova, Latvijas Simtgades jauniešu simfoniskais orķestris un diriģents Ainārs Rubiķis.

Par labāko "Gada jaundarbu" *Lielo mūzikas balvu 2018* saņēma **Georgs Pelēcis** par skaņdarbu – Septiņi Knuta Skujenieka dzejoļi soprānam, klarnetei un klavierēm *Ne gudrība, ne dusmas nenāk prātā*, kuŗa pirmatskaņojums notika 11. augustā Mazajā Mežotnes pilī, piedaloties Evijai Martinsonei, Guntim Kuzmam un Agnesei Egļiņai.

"Par izcilu sniegumu gada garumā" sudraba statuete nonāca pie Valsts kameļorķestra *Sinfonietta Rīga*. Katēgorijā "Gada uzvedums" laureāts ir koncertuzvedums "Zemgales gredzens", diriģents Sigvards Kļava, režisors Roberts Rubīns.

Sigvards Kļava un dzejniece Inese Zandere saņem balvu par "Zemgales gredzenu"

Iveta Apkalna sarunājas ar Normundu un Gunu Šnē

Mūzicē čelliste Margarita Balanas

"Par izcilu darbu ansambli" laureāta godā tika klarnetists **Jānis Tretjuks**.

"Par izcilu interpretāciju" *Lielo mūzikas balvu 2018* saņēma klarnetists un diriģents **Guntis Kuzma** par Ādolfa Skultes Piektās simfonijas atskaņojumu 20. janvārī Lielajā ģildē (kopā ar LNSO) un solopartiju Sebastiana Fagerlunda Klarnetes koncertā, kas notika 5. maijā Latgales vēstniecībā GORS (kopā ar *Sinfonietta*

Rīga un diriģentu Normundu Šnē).

"Gada jaunais mākslinieks" laureāte ir klarnetiste **Anna Gāgane**.

"Publikas simpātijas balvas" ieguvējs tika noskaidrots balsojumā portālā *DELFI*. Visvairāk punktu ieguva katēgorijas "Gada uzvedums" nominants – koncertizstāde "Kalpotājs. Blumbergs. Kamēr...", diriģents Jānis Liepiņš, režisors Viesturs Kairiņš.

MĒNEŠA PRIEKŠMETS MARTĀ

Latviešu sportisti ārvalstīs

2019. gadā ik mēnesi Rīgā, Latvijas Nacionālās bibliotēkas vestibilā, apmeklētāji var iepazīties ar vienu priekšmetu no mūzeja "Latvieši pasaulē" krājuma. Katrs no izstādes priekšmetiem atspoguļo kādu īpašu stāstu par latviešu dzīvi ārpus Latvijas. Šis stāsts arī tiek publicēts ik mēnesi presē.

Izstādi "Mēneša priekšmets" 2019. gadā atbalsta Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts un Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Starp bēgļiem, kuri atstāja Latviju Otrā pasaules kara laikā, bija arī izcili sportisti. Daļa no viņiem atsāka sportot bēgļu nometnēs Eiropā un turpināja pēc pārcelšanās uz jaunajām mītnu zemēm, kur sporta spēles kļuva par veidu, kā nodarbināt latviešu jaunatni un dot iespēju viņiem regulāri satikties un darboties komandās. Daži latviešu sportisti sasniedza augstus rezultātus nacionālajā vai pat starptautiskajā līmenī, pielietodami Latvijā iegūtās sporta iemaņas jaunajās mītnu zemju sportistu sacīkstēs. Dažkārt latviešu sportistiem izdevās būtiski ietekmēt sporta standartus mītnu zemēs – piemēram, Austrālijā ir atzīts, ka latviešu un lietuviešu ieceļotāji pēc Otrā pasaules kara pacēla basketbola

spēles līmeni, ieviesdami jaunus paņēmienus. 1954. gada Olimpiskajās spēlēs Austrālijas vīriešu basketbola komandas sastāvā bija trīs latvieši.

Mūzejs "Latvieši pasaulē" meklē priekšmetus (uniformas, treniņtērpus, apbalvojumus utt.), stāstus, dokumentus un fotografijas, kas atspoguļo ārzemju latviešu sportistu gaitas.

* Zinaida Liepiņa (1907-2000) jaunībā bija Latvijas vieglatlēte, kuŗa ar labiem panākumiem piedalījās sacīkstēs 60 m un 100 m skrīšanās, tāllekšanā, augstlēkšanā un piecīņā. Viņas spožākais sasniegums – viena no pirmajām sievietēm, kas pārstāvēja Latvijas valsti Olimpiskajās spēlēs – 100 m skrījienā IX Olimpiskajās

Zinaidas Liepiņas iegūtais kauss – Latvijas prezidenta Jāņa Čakstes ceļojošā balva sportistiem

Zinaida Liepiņa uzvar skrīšanas sacīkstēs Liepājā, 20. gs. 20. gadi. No Latvijas Sporta mūzeja krājuma.

Hamiltonas Daugavas Vanagu sporta klubs "Sparta" Kanādā 1954. gadā.

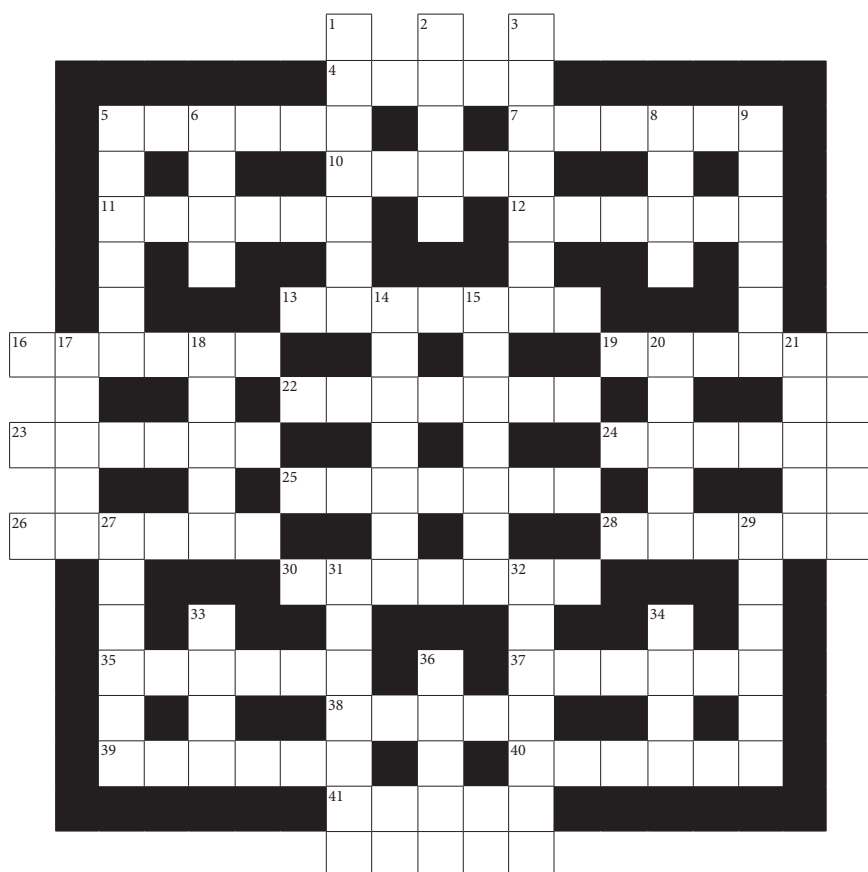
spēlēs Amsterdamā 1928. gadā. Zinaida apprecēja Valdemāru Zāgeru 1934. gadā. Viņi izbrauca no Latvijas bēgļu gaitās 1944. gadā, Zinaida paņēma līdzī šo sudraba kausu, ko bija izcīnījusi piecīņā 1926. gadā. Tā kā tās bija pēdējās šāda veida sacīkstes,

kauss palika pie Zinaidas.

1946. gadā Zinaida ar ģimeni no bēgļu nometnes Vācijā pārcēlās uz ASV, Pensilvānijas pavalsti, kur nodzīvoja līdz mūža beigām. 2015. gadā Zinaidas meita Ileana Jones kausu uzdāvināja mūzejam "Latvieši pasaulē".

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

darbavieta. 5. Mozambikas galvaspilsēta. 6. Pilsēta Gruzijā. 8. Daugavas pieteka. 9. Konferences darbības periods. 14. Īsi, pamācoši satīriska rakstura stāsti. 15. Sena ukraiņu cilmes deļa. 17. Dzelzeļa stacija posmā Rīga – Ērgļi. 18. Ar oglekli bagāts cietais kuriņamais. 20. Apdzīvota vieta Aknīstes novadā. 21. Laiska. 27. Zviedru inženieris, ķīmiķis (1833-1896). 29. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 31. Pamatteze, kas ir pamatā citu težu pierādījumiem. 32. Pilsēta Kanādā, osta pie Ontārio ezera. 33. Ekvadoras galvaspilsēta. 34. Aktu zāle augstskolā. 36. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā.

Krustvārdu mīklas (Nr. 9) atrisinājums

Līmeniski. 1. Lodlampas. 6. Lori. 7. Irbe. 9. Montieris. 10. Pori. 12. Debijas. 13. Less. 18. Rumba. 19. Pakts. 21. Rīmes. 22. Mārciena. 23. Eleganta. 25. Tinis. 26. Saldo. 27. Troks. 28. Ikss. 30. Koknese. 33. Paks. 37. Glicerīns. 38. Arfa. 39. Ieva. 40. Skageraks. **Stateniski.** 1. Lima. 2. Dante. 3. Abinieki. 4. Parma. 5. Sist. 6. Loto. 8. Ergs. 10. Parametri. 11. Rembrants. 14. Edmontona. 15. Sasnausks. 16. Patiesa. 17. Fregate. 19. Pants. 20. Salto. 24. Klintene. 29. Kosa. 31. Olita. 32. Stīga. 34. Kuba. 35. Ogas. 36. Osis.

Līmeniski. 4. Vēsturisks novads Grieķijas vidienē. 5. Latviešu gleznotājs (1907-1982). 7. Vērtspapīra daļa. 10. Gaŗš sievietes apmetnis bez piedurknēm. 11. Jūras laupītāji. 12. Lakstaugi ar dzelmatīņiem. 13. Balsti, uz kuŗiem nostiprināti lielgabalu stobri. 16. Novada centrs Latvijā. 19. Latviešu gleznotāja (1939). 22. Operas, operetes literārais teksts. 23. Latviešu rakstnieks (1871-1911). 24. Pūšamais mūzikas instruments. 25. Franču

rakstnieks (1799-1850). 26. Sporta spēle. 28. Sabiedriskās pirtis Senajā Romā. 30. Rasu nevienlīdzības piekritējs. 35. Amatpersonas paziņojums, rikojums Senajā Romā. 37. Viens no leģendārajiem Romas dibinātājiem. 38. Tēls E. Zālītes romānā "Agrā rusa". 39. Atlaide no rēķina par maksāšanu pirms termiņa. 40. ASV pavalsts. 41. Neteikt taisnību.

Stateniski. 1. Konditorejas izstrādājums. 2. Nedroša. 3. Brīva

ĪSZIŅAS

Daugavas Vanagu Limbažu nodaļa 16. martā no plkst. 11 līdz 13 tradicionāli aicina ikvienu piedalīties gājienā no Rīgas Sv. Jāņa baznīcas pa Kaļķu ielu līdz Brīvības laukumam un nolikt ziedus pie Brīvības pieminekļa. No 1998. gada līdz 2000. gadam 16. marts bija Latvijas Saeimas apstiprināta Latviešu leģionāru piemiņas diena. Tomēr tika svītrotā no oficiālā valsts piemiņas un svētku dienu kalendāra. Tas bijis nepieciešams, lai Latvija tiktu uzņemta ES un NATO, kur viens no mājadarbiem bijis – "europeiska skatījuma uz pagātni veidošana, atsakoties no leģionāriem kā vēstures varoņiem, un šī diena nav atzīmējama valstiskā līmenī, piemiņa godājama ģimenes lokā un dažādu nevalstisko organizāciju rīkotos atceres pasākumos." Arī biedrība „Nacionālo karavīru atbalstam” 16. martā no plkst. 7 līdz 13 rīkos sapulci Rīgā, Brīvības laukumā, lai atgādinātu par 1944. gada kaujām, skaidrotu Latvijas un Otrā pasaules kara vēsturi.

Jelgavas pilsētas bibliotēkā atklāta ceļojošā izstāde "Latviešu Dziesmu svētki ārpus Latvijas", kas apskatāma līdz 31. martam. Tā veltīta vairāk nekā 70 gadu svētku tradīcijai ārzemēs. Ar izstādi biedrība "Latvieši pasaulē – mūzejs un pētniecības centrs" piedāvā ieskatīties Dziesmu svētku norisēs trimdā un dzīvotspēju dažādos laikos un vietās visā pasaulē. To veido fakti, fotografijas un svētku dalībnieku stāsti. Izstāde pirmo reizi izrādīta 2018. gada jūlijā Pasaules latviešu dienā XXVI Vīspārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku laikā. Tika demonstrēta arī Askolda Saulīša dokumentālā filma "Dziesmuvara".

Lītenes pagasta pārvalde atklātā izolē PĀRDOD nekustamā īpašumā "Nometnes" ietilpstošās zemes vienības, aizaugušo meža cīrsmu četru hektaru platībā ar mērķi to labiekārtot. Sakopšanas darbi notiks 27. aprīlī Lielās talkas laikā. Ir iecerēts līdz 14. jūnijam Latvijas armijas vasaras nometnes vietā izveidot Piemiņas parku.

Jelgavas novada dome bez atlīdzības nodevusi Latvijas Lauksaimniecības universitātei (LLU) īpašumu "Pēterlauku lauki" (34 hektari Platones pagastā), kur jau vairāk nekā 50 gadus norit Latvijai un Eiropai nozīmīgu zinātnes pētījumu izstrāde. Savukārt pašvaldība bez atlīdzības pieņēma LLU piederošo 0,35 hektaru lielo nekustamo īpašumu "Lietuvas šoseja-Klibkoči" Platones pagastā, uz kuŗa atrodas pašvaldības ceļš. Tas turpmāk būs novada īpašumā.

Īsziņas sagatavojuši Valija Berkina

Par ko vēstīja Brīvā Latvija

1. numurā 1986. gada 6. oktobrī

Mīļie lasītāji!
Jūs turat rokā pirmo "Brīvās Latvijas" numuru. Tam ir jāatvērta jūsu ilgu gadu lasītie laikraksti "Londonas Avīze" un "Latvija". Šādā reizē pienākas pateikties daudziem abu šo laikrakstu redaktoriem, sūrā darba veicējiem. Visus te neminot, lai šis paldies aizsniedz pēdējos: Jāni Andrupu Londonā un Ēriku Bernovsku Eitinā.

Par abu mūsu Eiropas avīžu apvienošanu ir spriests jau gadiem. Lasītāju skaitam samazinoties, auga nepieciešamo piekšņu summa. 1986. gadā tā jau sasniedza, pa abām avīzēm kopā, apmēram 70 000 DM. Līdz ar to mūsu zemju pārstāvēniecībām un organizācijām bija jāatrod cita ekonomiskā bāze.

Nav viegli – un ne vienmēr vēlami – pārstāt lasītājiem mīļā laikraksta izdošanu. "Brīvās Latvijas" veidošanās un abu laikrakstu apvienošanās posms nav bijis viegls, bet pilns zināmām un arī apslēptām likstām.

Jaunajai avīzei, šodien iznākot, ar savu pirmo numuru ir uzlikta liela atbildība: nepievilt lasītājus un rast ekonomiski pieņemamu atrisinājumu.

Par avīzes saturu runājot, redakcija var tikai vēlēties saņemt lasītāju akceptu – uz aplausiem būtu par daudz un par agri cerēts. Katrā ziņā redakcija centīsies, lai "Brīvā Latvija" veidotos par brīva cilvēka, rietumu demokrātijās mītošā latvieša avīzi – pretstatā jo prājām okupantu gara pierņotajai presei dzimtenē. Ekonomiskā plāksnē laikraksta sākuma posms jo prājām nesīs zaudējumus tā izdevējiem: Latviešu Centrālajai padomei Vācijā, Latviešu Nacionālajai padomei un Daugavas Vanagu fondam Lielbritānijā, Latviešu Nacionālajam fondam, Latviešu Palīdzības komitejai un Zviedrijas latviešu Centrālajai padomei Zviedrijā.

Bet redakcija un laikraksta valde darīs iespējamo, lai pašreizējo apmēram 2100 abonētu skaitu palielinātu un lai aizkavētu līdzšinējās cenas pieaugumu.

Mēs apzināmies, ka to iespēsim tikai tad, ja jūs, mīļie lasītāji, būsit apmierināti un teiksiet saviem draugiem un paziņām: "Lasīsim mūsu kopējo latviešu laikrakstu Eiropā!"

Izdevēju vārdā:
Jānis Muchks

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena – 1,15 eiro par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: NB! 60 eiro

Pasta adrese:
Gertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunstis +371 67326784
Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālrunis (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālrunis: 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju varat pasūtītāt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuņi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtītāt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie pašā 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

- Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.
- par 6 mēn. – EUR 186
  - pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-
Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.: LV60UNLA0050018705154, vai, sūtot naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis**, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info
arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuņam nav analoga pasaulē.
Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuņu viss griežas, liekot Latviju.
Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuņš gan darīs, ja ne mēs pašī!

www.nekropole.info!

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE LIELĀKĀ
GRĀMATU TIRGOTĀJĀ

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālrunis +371 67223294
Tālrunstis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Veltījums Brīvās Latvijas pirmajam numuram

*Rīts iznāk ar sarkanu puķu dūnu
kvēlēm un liliju atspīdumu maigo rotu
un ietērpj mani spīdošās drānās no galvas
līdz kājām, kā nākdams no kādām greznām
mājām un vesdams mani uz kādām nezināmām
mājām sapostu kā jaunekli kāzām.
Esmu izpušķots ar pirmajām putnu dziesmām
un dzisušas nakts elpojienu lēnu, ar savu
nedzimušo ēnu un iesvaids ar rīta lūgšanu
balzamu smaržu, ar debesu žēlastības garšu.
Rīts izņem no manām rokām dusmu spēku
un liek pirkstiem slīdēt pār kokles stīgām ar
aizlidošanai sapulcētām bezdelīgām.
Un tādu mani rīts pieved pie dienas nežēlīgā
altāra – sataisīties nolikt ciniņā iegūtā
un zaudētā balvu – Arī savu galvu.*

Andrejs Eglītis
1986. gada augustā,
Stokholmā

www.facebook.com/brivalatvija
www.twitter.com/briva_latvija
www.brivalatvija.lv

SPORTS

SPORTS

SPORTS

BOBSLEJISTIEM –
PASAULES ČEMPIONU
SUDBRABS

Latvijas bobsleja četrinieku ekipāža ar pilotu Oskaru Ķibermani un stūmējiem Matisu Mikni, Arvi Vilkaisti un Jāni Strengu ar lieliskiem braucieniem iesāka Vistleras trasē, Kanadā, notiekošo pasaules čempionātu, izvirzoties liderpozīcijā. Pirmajā braucienā Ķibermaņa ekipāža laboja trases rekordu, finišējot ar rezultātu 50,05 sekundes. Savukārt otrajā braucienā latvieši sasniedza jaunu starta rekordu – 4,69 sekundes, taču rezultāts finišā bija 50,64 sekundes, kas bija otrais labākais. Summā pēc pirmās sacensību dienas latvieši bija liderpozīcijā ar rezultātu 1:40,69 minūtes.

Latvijas ekipāža veica labu trešo braucieni – 50,28 sekundes. Ceturtajā braucienā gaisa temperatūra bija nokritusies par sešiem grādiem (no +5 līdz -1 gradam), turklāt laikā, kad bija jāstartē lideriem, tā bija vēl zemāka. Pēdējā braucienā Ķibermaņa vadītā vienība sasniedza sliktāku rezultātu – 50,65 sekundes. Kopumā tas Latvijas četriniekam deva otro labāko laiku

un sudraba medaļas. Par uzvarētājiem kļuva Frīdriha vadītā ekipāža no Vācijas, kuŗa sasniedza lielisku kopējo rezultātu – 3:21,33. Ķibermaņa četrinieks no lideriem atpalika 0,29 sekundes. Trešo vietu izcīnīja kanadieši ar Kripsu priekšgalā, atpaliekot 0,45 sekundes no uzvarētājiem. Otrs Latvijas pilots Ralfs Bērziņš četriniekos nestartēja.

RASTORGUJEVAM UN
BENDIKAI – LABĀKIE
SASNIEGUMI PASAULES
ČEMPIONĀTOS

Latvijas vadošais biatlonists Andrejs Rastorgujevs Estešundā, Zviedrijā, izcīnīja 14. vietu pasaules čempionātā 10 km sprinta sacensībās. Šis pasaules čempionātos ir Andreja karjērā labākais sasniegums. Par šo sacensību uzvarētāju tika kronēts šosezon lieliski startējošais norvēģis Juhanness Tingnēss Bē, kuŗš ugunslinijā pieļāva vienu kļūdu un finišēja pēc 24 minūtēm un 37,6 sekundēm. Viņš par pasaules čempionu sprintā kļuvis otro reizi karjērā, bet kopumā planētas meistarsacīkstēs viņš zeltu ieguvis piecas reizes.

Andrejs Rastorgujevs

Rastorgujevs no uzvarētāja atpalika vienu minūti un 11,9 sekundes, šaušanā viņš pieļāva vienu kļūdu. Pēc pirmās šaušanas, kuŗā netika pieļauta neviena kļūda, Rastorgujevs noslēdza pirmo sešnieku, tomēr otrajā ugunslinijā viņš kļūdījās vienu reizi, kas līdz ar to lika izkrist no labāko astoņnieka. Savukārt no pārējiem Latvijas biatlonistiem Roberts Slotiņš ar divām kļūdām šaušanā ierindojās 87. vietā, bet Aleksandrs Patrijuks nesašāva četrus mērķus un bija 91. pozīcijā starp 103 sportistiem.

Arī 12,5 km iedzišanā Andrejs Rastorgujevs sasniedza savas karjēras labāko rezultātu, izcīnot augsto sesto vietu. Sporta statistiķi zina teikt, ka Rastorgujeva rezultāts ir arī viens no labākajiem sasniegumiem valsts biatlona vēsturē. Līdz medaļai pietru-

ka 23,1 sekunde – aptuvenais laiks, ko biatlonisti pavada soda aplī. Rastorgujevs šautuvē pieļāva tikai vienu kļūdu, čempionam zaudējot 40,8 sekundes. Distancē viņam bija 16. ātrākais solis.

Baiba Bendika Estešundā, Zviedrijā, sprintā izcīnīja 17. vietu, kas pasaules čempionātos viņai ir labākais rezultāts.

Baiba Bendika šautuvē

10 km iedzišanā Baibai 23. vieta. Bendika veica piecus soda apļus, uzvarētāji vācietei Denīzei Hermanei zaudējot 3 minūtes un 22,4 sekundes.

TTT RĪGA
UZVAR BALTIJAS LĪGĀ

Latvijas sieviešu basketbola vienība TTT Rīga Viļņā tika kronēta par Baltijas līgas čempioni. Rīdzinieces finālspele ar rezultātu 76:62 (23:22, 20:9, 16:14, 17:17) pārspēja Kauņas Aistes-LSMU basketbolistes.

devīto vietu Starptautiskās Riteņbraukšanas savienības (UCI) Pasaules tūres velobraucienā Strade Bianche.

Skujiņš ir vienīgais Latvijas šosejas riteņbraucējs, kuŗš šosezon sacenšas UCI Pasaules tūres komandā.

DĀMU BOKSS

Latvijas bokssere Amanda Millere Vīdrikaukāzā sasniedza Eiropas U-22 čempionāta ceturtdaļfinālu. Millere, kuŗa startē svara kategorijā līdz 57 kilogramiem, pirmajā kārtā pēc punktiem ar 5:0 uzvarēja izraēieti Odeliju Oranni ben Efraimu.

Amanda Millere (pa labi)

Trīs tiesneši Millerei piešķīra uzvaru ar 30:26, bet divi – ar 30:24. Ceturtdaļfinālā Millere cīnījās ar skotu bokseri Viktoriju Gloveri.

Latvijas bobslejisti Arvis Vilkaiste (pirmais no kreisās), Matiss Miknis, Jānis Strenga un Oskars Ķibermanis // Foto: Viesturs Lācis/bobslejs.lv

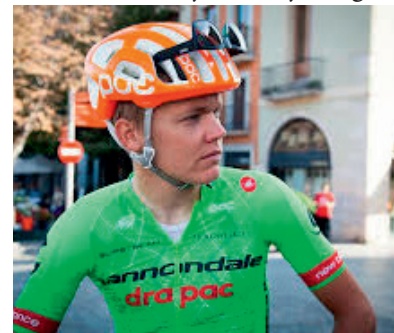
TTT Rīga basketbolistes

Uzvarētājam ar 20 punktiem izcēlās Šeja Pedija, 13 punktus iemeta Ieva Pulvere, desmit punktus – Aija Brumermane. Kauņas vienība ar 11 punktiem un 11 atlēkušajām bumbām atzīmējās Daugile Šaraiskaite. Cīņā par bronzu Viļņas Kibirkštis ar 94:66 pārspēja Tallinas Universitāti.

* TTT Rīga Starptautiskās Basketbola federācijas (FIBA) Eirolīgas ceturtdaļfināla pirmajā spēlē viesos ar rezultātu 45:78 (6:18, 7:21, 16:16, 16:23) zaudēja pērnās sezonas čempionei Jekaterinburgas UGMK no Krievijas.

RITENBRAUKŠANA

Latvijas šosejas riteņbraucējs Toms Skujiņš no Trek-Segafredo komandas Itālijā izcīnīja augsto

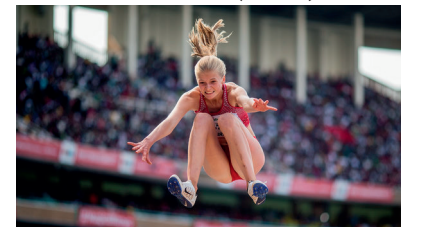

DAŽOS VĀRDOS

• Zviedrijas valdība paziņojusi, ka atbalsta 2026. gada Ziemas olimpisko spēļu rīkošanu galvaspilsētā Stokholmā un Orē. Sacensības bobslejā, skeletoņā un kamanīņu sportā varētu notikt Siguldā.

• Latvijas Triatlona federācija (LTF) Eiropas nacionālo triatlona federāciju prezidentu sanāksmē iekļauta starp trim pagājušā gada visvairāk progresējušajām un piecām aktīvākajām kontinenta organizācijām.

• Latvijas jaunie daudzciņnieki Šauļos izcīnīja otro vietu sacensībās, kuŗās vieglatlēti spēkojās septiņcīņā un piecīņā. Latvijai visveiksmīgākās bija sacensības U-20 grupā sievietēm, kur ar 3932 punktiem pirmā bija Kristīne Blaževiča (attēlā).

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evanģēliskajā draudzē Rīgā, Akas ielā 13, 24. martā plkst. 13 dievkalpojums. Nākamie dievkalpojumi plkst. 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas). Nākamie dievkalpojumi 14. aprīlī plkst. 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), 21. aprīlī Lieldienu dievkalpojums, 12. maijā plkst. 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), 26. maijā plkst. 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas), 9. jūnijā plkst. 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu).

Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikums, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ZVIEDRIJA

DIEVKALPOJUMI

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Gavēna laika dievkalpojums svētdien, 17. martā, plkst. 14 Somu baznīcā

(Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm). Dievkalpojumu kuplinās Stokholmas latviešu koris Sandras Lejas Bojsten vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un sadraudzība kopā ar Latvijas ev. lut. Baznīcas draudžu Zviedrijā 74. Sinodes viesiem. Visi mīļi gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Gavēna laika dievkalpojums svētdien, 24. martā, plkst. 14 Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Kyrkogata, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme Eglīte, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes telpās (Haga Östergata 30). Visi sirsniģi gaidīti!

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Libekā, Lorenca baznīcā, 16. martā plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Lie-

ne Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 17. martā plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsterē, Latviešu centrā, Salzmannstr. 152, 48159 Münster, svētdien, 17. martā, plkst. 10.30 latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojums. Paralēli notiek svētdienskoloģija. Pēc dievkalpojuma kafija ar līdzatnestiem našķiem. Visi mīļi gaidīti!

Vircburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, 23. martā, plkst. 13.30 dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās – kā arvien, arī bērni laipni aicināti.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44, Bielefeld) 24. martā plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu, kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.